КОММУНИЗМ МОДДИЙ-ТЕХНИКА БАЗАСИНИ ЯРАТИШДА МУҲИМ БОСҚИЧ

Бутун совет халқи билан биргаликда республикамиз меҳнаткашлари ҳам беш йиллик план юзасидан КПСС XXIII съездининг директиваларини қизғин кутиб олдилар. Саноат корхоналарида, қурилишларда, колхоз ва совхозларимизда, илмий-маданий муассасаларда коммунизм жамияти тараққиётида яна бир янги давр очиб берадиган, халқ фаровонлигини янада оширишни таъмин этадиган бу тарихий ҳужжат кенг қўллаб-қувватланмоқда, муҳокама қилинмоқда.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 44 (13.306).
22 ФЕВРАЛЬ 1966 йил
СЕШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ПОРЛОҚ ИСТИҚБОЛ РЕЖАЛАРИ

Бепоён Советлар элининг шаҳар ва қишлоқлари шу кеча-кундузда ғоят мароқли дамларни кечирмоқда, кишиларимиз қалби мислсиз ғурур ва фахр ила тўлиб-тошмоқда. Ушбу байрамона кайфият ва шавқ-завқнинг зўр боиси бор. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг директивалари матбуот саҳифаларида босилиб, радио орқали қайта-қайта эшиттирилар экан, унинг ҳар бир боби ва сатри, ҳар бир сўзи ва рақами қудратли куч билан янгради.

КПСС Марказий Комитетининг 19 февралда бўлиб ўтган Пленуми янги беш йиллик план юзасидан Марказий Комитет ишлаб чиққан ушбу директивалар лойиҳасини якдиллик билан қабул этиб, лойиҳани партия ташкилотларида, меҳнаткашларнинг йиғилишларида ва матбуотда муҳокама қилишга қарор қилди. Ленин партияси XXIII съезди арафасида эълон қилинган янги беш йиллик директивалари лойиҳасининг муҳокамаси муқаррар умумхалқ муҳокамасига айланиб кетишига, омманинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини жуда жўш урдириб юборишига, съезд олди мусобақасига янги учқур қанот боғлашига ишончлар комилдир. Чунки халқ ўз жонажон партиясининг эзгу ниятига жуда яхши тушунади, қалби ила чуқур ҳис этади: партия халқнинг ҳаётий манфаатлари, фаровонлиги ва бахт-саодатини кўзлаб тузиб чиққан режаларини шу халқ муҳокамасидан ўтказмоқда, ўз ақл-заковати ирмоқларини халқ ақл-заковати дарёсига туташтирмоқда, ўз донолиги нахрини умумхалқ донолиги денгизига қўшмоқда. Партия ҳамиша шундай қилиб келди, шундай қилмоқда.

Партия Марказий Комитети тузган директивалар лойиҳасининг улуғворлиги, белгиланган вазифаларнинг улканлиги, рўёбга чиқарилиши лозим бўлган тадбирларнинг кўлами ақлларни шоshiриб, қалбларни тўлқинлантиради, Улуғ Октябрь диёри —Ватанимиз билан фахрланиш туйғуларини жўш урдиради. Бундай кўлам ва суръат, бундай мақсад ва режалар бизнинг буюк элимизга ярашади, қаҳрамон халқимизга муносиб тушади. Совет Иттифоқидек бой ва гигант бир мамлакатнинг миллий даромади атиги беш йил мобайнида 38—41 процент кўпаяди. Реал даромадлар аҳоли жон бошига ҳисоблаганда, 1,3 марта ортади. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг ўзи 1,5 ҳисса усади. Бу юксалишнинг ҳар бир проценти, чорак ёки нимчорак ҳиссаси бепоён мамлакатимиз миқёсида миллиардлар, ўнлаб ва юзлаб миллиардларни ташкил этадики, бундан коммунизм сари юришимизнинг мазмуни ва суръати тўла аён бўлади.

Директивалар лойиҳасида таъкидланишича, янги беш йиллик план жамиятимизнинг коммунистик қурилиш йўлидан анча олдинга силжишини, моддий-техника базасининг янада ривожлантирилишини, мамлакатнинг иқтисодий ва мудофаа қувватини янада мустаҳкамлашни таъминлаши лозим. Фан ва техника муваффақиятларидан ҳар томонлама фойдаланиш, бутун ижтимоий ишлаб чиқаришни индустриал ривожлантириш ,унинг самарадорлигини ва меҳнат унумдорлигини ошириш асосида саноатни анча ўстиришни таъминлашни, қишлоқ хўжалигини доимий тез суръатлар билан ривожлантиришни ва шу туфайли халқ турмуш даражасини анча юксалтиришга, барча совет кишиларининг моддий ва маданий эҳтиёжларини тағин ҳам тўлиқ қондиришга эришишни партия беш йилликнинг асосий иқтисодий вазифаси деб билади.

Партия Марказий Комитети директивалар лойиҳасини ишлаб чиқаётганида беш йиллик план топшириқлари жамиятимизнинг илмий жиҳатдан асосланган эҳтиёжлари негизига, ишлаб чиқариш ресурслари ва резервларини объектив баҳолашга қурилиши, халқ хўжалигини энг самарали ривожлантириш йўлларини белгилаб бериши лозимлигига алоҳида эътибор берди. Фан-техника тараққиётини янада ўстириш, илмий тадқиқотларнинг барча ютуқларини ишлаб чиқариш тармоқларига кенг жорий этиш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, бутун ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини орттириш — янги беш йиллик планнинг қалби этиб белгиланди.

Марказий Комитет истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни жадал ўстиришни таъминлашга ва қишлоқ хўжалигини ривожлантириш суръатларини саноатни ўстириш суръатларига, ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш суръатларини истеъмол буюмларини ишлаб чиқариш суръатларига яқинлаштиришга директивалар лойиҳасида алоҳида аҳамият берган. Масалан, 1966—1970 йилларда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришнинг ўртача йиллик ҳажмини шу маҳсулотларни бундан олдинги беш йилликда етиштирилган ўртача йиллик ҳажмига нисбатан 25 процент кўпайтириш мўлжалланади ва ҳоказо.

Социалистик ишлаб чиқаришнинг асосий мақсади — халқнинг ўсиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжларини тобора тўлиқроқ қондиришдан иборат эканлиги назарда тутилиб, директивалар лойиҳасида халқ фаровонлигини янада анча ошириш тадбирлари белгиланган. Беш йиллик давомида ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи ўрта ҳисобда 20 процент, колхозчиларнинг жамоат хўжаликларидан пул ва натура даромадлари ўрта ҳисобда 35-40 процент ошади.

Ун беш иттифоқдош ва қардош республикаларнинг тенгқури — Совет Ўзбекистони тараққиёти тўғрисида директивалар лойиҳасида айтилган сўз, битилган сатрлар республикамиз меҳнат аҳли—ишчилар синфимиз деҳқону зиёлиларимиз қалбидан чуқур жой олди, уларни бениҳоя қувонтирди. Мамлакатимизнинг асосий пахта кони бўлган республикамиз бундан буён ҳам шундай «оқ олтин» ўлкаси бўлиб қолади.

Унинг саноати, транспорти, қурилишлари, фан-техника ва маданияти дев қадамлар билан ривожланади. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми тахминан 1,6 марта, электр энергия ҳосил қилиш 2,2 баравар, газ чиқариш 2,3 ҳисса, мис ишлаб чиқариш 2,8 марта, шойи газлама ишлаб чиқариш 2,8—3 баравар кўпаяди. Республикамизда 500 минг гектар майдондаги суғориладиган янги ерлар ишга туширилади.

«СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг директивалари» порлоқ истиқболимиз режалари, тинч-осойишта ҳаётимиз, коммунизм учун курашимиз, бахт-саодатимиз ҳужжатидир. Бу тарихий ҳужжат ҳикоя қилаётган мақсад ва йўл-йўриқ, тилак ва режалар миллионларнинг, бутун халқимизнинг, совет кишиларининг ташаббуси, ақл- идроки ва ғайрат-шижоати билан рўёбга чиқади. Шунинг учун ҳам директивалар лойиҳасининг мазмунини меҳнаткашлар коллективи ва ҳар бир совет кишиси қалби ва онгига сингдириш, уларни Ватан бахт-саодати йўлида янада кўпроқ илҳом ва ғайрат билан меҳнат қилишга отлантириш, уларнинг умумхалқ кураши сафида ўз жойларини аниқ билиб олишларига кўмаклашиш — партия ташкилотлари, ҳар бир коммунистнинг муқаддас бурчидир.

Янги беш йиллик план бугунги режалардан эртанги ҳақиқатга айланиши муқаррардир. Партия ва халқимизнинг бузилмас бирлиги, ҳамиша ҳамнафаслиги, партия ўстирган коммунизм ижодкорларининг азим иродаси ва қаҳрамонона меҳнати бунинг мустаҳкам гаровидир.

ШОНЛИ МАРРАЛАР

Ҳар бир совет кишисининг қалбини ғурур ва ишонч билан тўлдирувчи хушхабар қуёш нуридек тезликда Аму бўйларига ҳам етиб келди. Радио карнайлари олди ҳар қачонгидан гавжум, газеталар қўлдан-қўлга ўтади. Мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг беш йиллик плани тўғрисида КПСС XXIII съезди директивалари гидромеханизаторлар ва қурувчиларнинг диққат-эътиборини ўзига тортди, ғайратини янада оширди.

Ҳозир Туямўйиндан Питнак даштлари оша Тошсоқага қадар Жанубий Хоразм каналининг биринчи навбати қурилмоқда. Трассада иш қайноқ. Январь ойи тупроқ қазиш топшириғи ошириб адо этилди, февраль ойи учун белгиланган план бажарилиш арафасида. С. Маткаримов бошлиқ экскаваторчилар, Ю Захарченко бошлиқ землесосчилар бригадалари съезд шарафига бошланган мусобақада олдинда бораётирлар.

Бу ерда меҳнат қилаётган ҳар бир қурувчи беш йилликнинг шонли марраларини кўрсатувчи рақамларни зўр қизиқиш билан кўздан кечириб, ўз фикр ва туйғуларини изҳор қилмоқдалар. Туямўйинда тўғон ва сув омбори қурилиши ҳамда Жанубий Хоразм канали ишга туширилиши туфайли воҳада халқ хўжалиги гуркираб юксалади. Шуниси қувончлики, зарбдор қурувчилар беш йиллик план ҳақида маслаҳатлашаётган бир пайтда, биз ҳозирнинг ўзидаёқ зўр ишонч билан айтамизки, улуғвор режалар шараф билан амалга оширилади. Чунки план илмий асосда тузилган ва реал. Битмас-туганмас куч-ғайрат билан тўлиб-тошган халқимиз уни бажаришга қодирдир.

— Буюк режаларни амалга ошириш учун ғайратимиз ва қалбимиз ҳароратини аямаймиз, жонажон партия! — деган овоз бутун Аму бўйларида баралла янграмоқда.

Р. БОБОЕВ,
Тошсоқа қурилиш-монтаж бошқармаси землесосчилар бригадасининг бошлиғи, СССР Олий Совети депутати.

Д. МАТКАРИМОВ,
Питнак қурилиш-монтаж бошқармасининг экскаватор машинисти.

Йиллик план—съездгача

КПССнинг навбатдаги XXIII съезди шарафига социалистик мусобақага қўшилган Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг меҳнаткашлари янги беш йилликнинг дастлабки йилида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш учун курашмоқдалар. Шу кунларда айниқса чорвадорлар яхши кўрсаткичларга эришяптилар. Ҳозиргача улар давлатга 940 центнер семиз гўшт сотиб, йиллик планни 79 процент адо этдилар.

Хўжалигимиз аъзолари, — дейди колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ А. Матқобулов,— СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг директивалари лойиҳаси билан танишар эканлар, съезд очиладиган кунгача гўшт тайёрлаш йиллик планини тўла бажаришга аҳд қилдилар.

АЖОЙИБ ҲУЖЖАТ

Ленинград.—Ажойиб ҳужжат. Саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш, совет халқининг турмуш даражасини янада юксалтириш соҳасидаги улкан ишлар программаси! — Ижорск заводининг кишчилари КПСС XXIII съезди директивалари лойиҳасини ана шундай баҳоламоқдалар.

— Бизлар бу планларни ўз меҳнатимиз билан амалга оширамиз, — деди ТАСС мухбирига тунука прокат станининг старший вальцовшчиги коммунист Н. И. Иванов.

Директиваларнинг беш йиллик давомида пўлат трубалар ишлаб чиқаришни 9 миллион тоннадан 14—15 миллион тоннагача кўпайтириш тўғрисидаги жойларини трубопрокат цехи ходимлари айниқса хурсандчилик билан кутиб олдилар.

— Қўшимча имкониятлар қидириб топиш ва планни ошириб бажариш учун барча куч-ғайратимизни сарфлаймиз, деди коммунистик меҳнат зарбдори вальцовшчик П. Емельянов.

Бугун иссиқ усулда прокатлаш цехида ҳам иш қизғин. Ёш коммунист Г. Русаков бошчилик қилаётган прокат стани бригадаси топшириққа қўшимча суратда труба ва пўлат ленталар ишлаб чиқариш учун бир тонна хом ашё тайёрлади.

(ТАСС).

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТЛАРИ

ЧЎПОННИНГ БАХТИ

Абдуназар Умаровни Ленин номли совхоздагина эмас, бутун Нурота районида яхши билишади. У жамоат чорвачилигини ривожлантириш ҳамда маҳсулдорлигини ошириш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилиб, кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлмоқда.

Чўпонлик Абдуназар учун ота касб. Отаси Умар бобо 42 йилдан буён қўй боқади. Абдуназар чўпон таёғини ушлаганига эса 23 йил бўлиб қолди. Ота-бола чўпонлар тоғма-тоғ, яйловма-яйлов кезиб, ҳар бош қўйни кўзқорачиғидек асрашяпти.

Илғор чўпон Абдуназар қўйлар туёғини кўпайтириш ишига жуда катта ҳисса қўшганлиги учун «Ҳурмат белгиси» ордени билан мукофотланган. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми эса унга «Уста чорвадор» деган фахрий унвон берган. Район чорвадорлари ўртасида биринчи бўлиб Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига қатнашиб келди. Чорвадорлар Абдуназарнинг кўп йиллик ҳалол ва фидокорона меҳнатини ҳисобга олиб, уни район Совети депутатлигига сайлашган.

Абдуназар эришган ютуқлар ҳақида совхозда ҳам, районда ҳам жуда кўп гапларни эшитасиз. У 1963 ва 1964 йиллари ўз боқувидаги 825 совлиқнинг ҳар юз бошидан 145 тадан соғлом қўзи ва ҳар қўйдан 3,1 килограммдан жун олди. Абдуназарнинг ўтган йилги ютуқлари айниқса қувонарли бўлди. Ҳар юз бош совлиқ ҳисобига 179 тадан қўзи топширди. Ҳар бир қўйдан қирқиб олинган жун 3,6 килограммни ташкил этди.

Бунинг боиси нимада? Абдуназар бу саволга жуда қисқа қилиб, бундай жавоб беради:

— Яйлов кезмаган қўй семирмайди, кўп маҳсулот бермайди. Чунки, яйловда ҳар хил ўт-ўланлар бўлади. Қўйлар ана шу ўт-ўланларни саралаб, танлаб ейишади. Бундан ташқари, қўйларга аралаш озуқа бериш ҳам фойдалидир. Айниқса кузда уруғлантирилган совлиқларга кучли озуқа бермоқ керак. Вақт-вақтида емиш бериб, суғорилса, совлиқлар касалланмайди.

Абдуназар Умаров оиласини чўпонлар оиласи ҳам дейишади. Шундай. Отаси билан ўзи, ўғли Абдуқодир, рафиқаси Ҳадича Умарова ҳам қўй боқяпти. Улар йилнинг тўрт фаслида ҳам қўйлар кетидан қолмай, уларнинг туёғини кўпайтиришяпти, сермаҳсул қилишяпти.

Баракали меҳнат катта даромад келтирмоқда. Абдуназар Умаров ўтган йили совлиқлардан кўп қўзи олганлиги учун совхоз дирекцияси томонидан 58 та қўзи, 12 бош қўй ҳамда 5460 сўм пул билан мукофотланди. Унинг ўртача ойлик иш ҳақи 309 сўмга тўғри келди.

Меҳнатга яхши муносабатда бўлаётган, кўп ва арзон маҳсулот етиштираётган Абдуназар Умаров бошлиқ отарга коммунистик меҳнат бригадаси деган фахрли ном берилган. Абдуназар Умаров ва унинг ҳамкасблари шонли беш йиллигимизнинг тўнғич йилида ҳар юз совлиқдан 160 тадан қўзи олишга аҳд қилишган. Бунинг учун отарда жуда катта имкониятлар бор. Чунончи, совлиқлар кузда зооветеринария қоидалари асосида урчитилган, чорва моллар учун етарли миқдорда ем-хашак жамғарилган. Қишлов бехатар ўтяпти. Ҳалигача бирор бош ҳам қўй нобуд бўлгани йўқ. Абдуназар Умаров қўзилатиш кампаниясига пухта тайёргарлик кўряпти.

Яқинда Самарқанд область партия конференциясида Абдуназар Умаровнинг ҳам номи алоҳида тилга олинди. Партия конференцияси делегатлари илғор чўпон, ажойиб коммунист Абдуназар Умаровни Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съездига делегат қилиб сайладилар.

У Совет Иттифоқи коммунистларининг буюк анжуманида чорвадорларимиз вакили сифатида иштирок этади. Ҳа, самарқандлик оддий меҳнаткаш, софдил коммунист шу анжуманда истиқбол режаларини акс эттирган съезд директиваларини муҳокама этишда қатнашади. Бу унинг учун катта бахт.

О. ОБИЛОВ,

Тошкент тепловоз-вагон ремонт заводининг тепловоз цехи ишчилари ўз агитаторлари Асатилла Мирсодиқовнинг суҳбатларини ҳамиша қизиқиб тинглайдилар. Суратда: А. Мирсодиқов цех ишчиларини СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг беш йиллик плани директивалари лойиҳалари билан таништирмоқда.

И. Глауберзон фотоси.

АҚЛЛИ ИШ— ҚАНОТЛИ ҚУШ

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисидаги ахборот ва беш йиллик план юзасидан партия XXIII съезди директивалари лойиҳасини Зомин чўлларида хизмат қилаётган чорвадорлар қизғин муҳокама қилмоқдалар. Бу тарихий ҳужжатларда мамлакатимиз экономикасини тараққий эттириш, совет халқининг турмушини янада яхшилашга қаратилган тадбирлар белгиланган. **«Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасида қоракўл тери ва гўшт-ёғ берадиган қўйчилик ривожлантирилсин».** Директивалар лойиҳасидаги бу иборалар ҳар бир чўпон-чўлик, сут соғувчи, молбоқар ва бошқа касб эгалари кўнглидан чуқур жой олди.

Фермамиз юксалаётган қоракўлчилик хўжаликларидан бири. Ўтган йили давлатга салкам 8 минг дона биринчи сорт қоракўл тери, 522 центнер жун сотдик. Ҳозир отарларимизда 16 минг 300 бош қўй бор. Совлиқлар ёппасига қўзилай бошлади. Пленум ҳужжатларини зўр қизиқиш билан муҳокама қилаётган чўпон-чўлиқларимиз зиммаларига юқори мажбуриятлар олмоқдалар.

Босим Дадилов, Жуман Қулёзов, Қаршибой Шомуродов каби илғор чўпонлар ўз боқимидаги ҳар 100 бош совлиқдан 170-175 бошдан соғлом қўзи олишга сўз бердилар. Қоракўл терининг ҳаммасини биринчи сортга топшириш, наслга қўзи қолдириш планини ошириб бажариш уларнинг диққат марказида турибди.

Халқимизда «ақлли иш — қанотли қуш» деган мақол бор. Партиямиз донолик билан СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг беш йиллик плани директиваларини ишлаб чиқди. Бу хушхабар чорвадорларимизни янги меҳнат зафарларига руҳлантирмоқда. Биз бу йил фермамиз бўйича қоракўл тери, жун, гўшт, сут етиштиришни ўтган йилдагига нисбатан бир ярим-икки баравар кўпайтирамиз. Директивалар лойиҳасида белгиланган тадбирларни тўла маъқуллаймиз.

Карим НАЗАРОВ,
Зомин районидаги «Қизил чорвадор» совхози қўйчилик фермасининг бошқарувчиси.

ГАЗЧИЛАР ЕНГ ШИМАРДИ

КПСС XXIII съезди директиваларининг лойиҳаси радио орқали эшиттирила бошлаганда, нефть ва газ чиқаришни ривожлантириш тўғрисидаги рақамларни Газли поселкаси аҳолиси зўр қизиқиш билан тинглаганлиги табиийдир. Лойиҳада республикамизда газ чиқаришни 2,3 баравар кўпайтириш кўзда тутилган. Саноатнинг бошқа тармоқларини ривожлантириш юзасидан белгиланган режалар каби газчилик истиқболи ҳақидаги рақамлар ҳам аниқ ва реалдир.

Қизилқум саҳросининг инсон қадами етмаган қум барханлари орасида қидирув ишлари олиб бораётган разведкачиларимиз етти йиллик планни муддатидан илгари 101,3 процент бажарган эдилар. Меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини арзонлаштириш йўли билан давлатнинг 482 минг сўм маблағи тежаб қолинди. Янги беш йиллик планни ҳам муддатидан илгари бажаришга ҳаракат қиламиз. Куни кеча разведка мақсадида қазилган қудуқдан газ отилиб чиқди. Бинобарин, яна бир улкан газ запасининг кўзи очилди. Бу — меҳнатсевар коллективимизнинг КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XVII съездига туҳфасидир.

Қизилқумда янги газ конларини қидириш муваффақиятли олиб борилмоқда. Беш йилликнинг охирига бориб, бу ерда ўнлаб янги газ конлари коммунизм ишига хизмат қила бошлайди. Газли, Қоровулбозор, Учқир ва бошқа газ конларида кучли компрессорлар ва газ йиғув пунктлари вужудга келади. Ўрта Осиё марказий газопроводи орқали мамлакат корхоналари ҳар йили 40 миллиард кубометр табиий газ олиб турадилар. Буларнинг ҳаммаси она-Ватанимиз қудратини, халқимиз фаровонлигини оширишга хизмат қилади. Биз, газчилар янги беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун ҳозирданоқ енг шимариб ишга киришдик.

Э. ҲИКМАТОВ,
«Янгиқозғон» нефть ва газ разведка экспедициясининг мастери, СССР Олий Совети депутати.

ПОЛЬША МИНИСТРИ ЎЗБЕКИСТОНДА

Польша Халқ Республикасининг маданият ва санъат министри Люциан Мотика бир неча кундан бери Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди.

Қардош Польшадан келган меҳмон Тошкентдаги турли маданий-оқартув муассасаларининг ҳамда санъат ходимлари тайёрловчи ўқув юртларининг ишлари билан танишди, республика Маданият министрлигининг раҳбарлари билан суҳбатлашди. Польша министри Самарқандга, пахтакор колхозлардан бирига бориб келди.

21 февралда Люциан Мотикани КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қабул қилди.

(ЎзТАГ).

МАЪҚУЛЛАЙМИЗ

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган плани коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда, совет халқининг фаровонлигини ошириш суръатларини тезлаштиришда янги муҳим босқич бўлади. Совет Иттифоқи ана шу планни бажариш натижасида капитализм билан иқтисодий мусобақада тағин ҳам юксакроқ марраларга эришади, бу эса жаҳон революцион процессининг кучайишига катта таъсир ўтказади.

(КПСС Марказий Комитетининг «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг директивалари» лойиҳасидан).

Ўзбекистон Фанлар академияси Химия институтининг минерал ўғитлар лабораториясида илмий ходимлар СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди директивалари лойиҳаси билан танишмоқдалар. Бу муҳим ҳужжатни лаборатория илмий ходими Р. Н. Иванов ҳамкасбларига ўқиб бермоқда.

И. Глауберзон фотоси.

КЕНГ УФҚЛАР

Партиямиз одилона иш қиляпти. СССР халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди директиваларининг умумхалқ муҳокамасига қўйилиши бунинг яна бир ёрқин далилидир. Ҳа, бизда партия билан халқ ҳамиша бирга нафас олади, бирга яшайди.

Беш йиллик план юзасидан директиваларда истиқбол режалари чизиб берилган. Унинг ҳар бир сатрини ўқир экансиз, кенг уфқларни кўрасиз. Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун амалга оширилиши лозим бўлган жуда катта тадбирлар кўз ўнгингиздан бирма-бир ўтади.

Директиваларни ўқиб звеномиз аъзолари бениҳоя мамнун бўлдилар. Улар пахтачиликни ривожлантириш ишига янада кўпроқ ҳисса қўшишга аҳд-паймон қилишди. Шу мақсадда ҳосилдорликни бу йил гектар бошига 40 центнерга етказишни кўнглимизга тугиб қўйдик. Бунинг учун дала ишларини агротехника қоидалари асосида пухта уюштирмоқдамиз.

Звеномиз аъзолари ҳар гектар пахта майдони ҳисобига 15 тоннадан маҳаллий ўғит жамғаришга қарор қилишди. Минерал ўғитлар тупроқнинг хусусиятига қараб ерга солинади. Шу кунларда ариқ-зовурларни тозалаш ишлари тугалланай деб қолди.

Баҳор яқинлашяпти. КПСС XXIII съезди очиладиган кунлар ҳам узоқ эмас. Биз дала ишларини бир мақсадга—съездгача барча майдонларни экишга тахт қилиб қўйишга қаратганмиз. Ҳаво шундай илиқ келаверса, чигит экишни барвақт бошлаб юбормоқчимиз.

Техникамиз тахт қилиб қўйилди. Сеялкалар созланди. Квадрат-уялаб чигит экувчи экипаж аъзолари ўқитилмоқда. Хуллас, кўкламни шайланиб кутиб олиш учун барча тадбирлар ўз вақтида амалга ошириляпти.

Звеномизда шу беш йилликда пахта ҳосилдорлиги гектарига 10 центнер кўпаяди. Бунинг учун ҳамма имкониятларга эгамиз.

Гулсара ШИРИНБОЕВА.

Тўрткўл районидаги Димитров номли колхознинг комплекс механизациялашган звеноси бош..ғи.

Сўз—КПСС XXIII съезди делегатига

ЮКСАЛИШ

Совет халқи ҳаётида янги, жуда катта истиқболлар очилаётганлиги ҳаммамизнинг ғурур ва ифтихоримизни янада юксакликларга кўтаради. КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми буюк тарихий ҳужжатни — «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди директивалари»нинг лойиҳасини халққа, партиялар оммасига тақдим этди. Бу ҳужжатда белгиланган тадбирлар, вазифалар мамлакатимиз ишлаб чиқариш кучларини ҳозирги давр талабларига мувофиқ бекиёс тараққий эттиришни, халқ моддий-маданий фаровонлигининг янада юксалтирилишини кўзда тутади. Шу сабабдан ҳам шаҳримиз меҳнаткашлари директивалар лойиҳасини беҳад қувонч ва бирдамлик билан маъқуллаб, унда ўз тақдирлари, ҳаётий манфаатларининг янги тимсолини кўрмоқдалар.

Азиз беш йилликнинг биринчи йилида меҳнатда қўлга киритилаётган муваффақиятлар партия ва ҳукуматимизнинг жонажон шаҳримизга кўрсатаётган жуда катта ва бебаҳо ёрдамларининг самарасидир.

Ўтган етти йилликда қилинган ишлар ва бизга кўрсатилган ёрдам ҳақида қисқа бир мақолада сўзлаб бериш қийин, албатта. Шундай бўлса ҳам асосий масалалар устида тўхталиб ўтишни истар эдик. Мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари каби Наманган меҳнаткашлари ҳам ўтган етти йилликда коммунистик жамият барпо этиш йўлида муваффақиятли меҳнат қилдилар, деб айтишга бизда тўла асос бор.

Саноат ишлаб чиқариши юзасидан етти йиллик топшириқлари муддатидан икки ой илгари тугалланди, шу билан бирга, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириқлари 16,5 миллион сўм ортиқ қилиб бажарилди.

Шаҳар бинокорлари ва транспортчилари белгиланган планни муваффақиятли адо этдилар. Шаҳарликлар ўтган етти йилликда фақат яхши меҳнат қилибгина қолмай, шу билан бирга, саноат, қурилишнинг янги тармоқларини ривожлантириш ва саноат корхоналарини реконструкциялаш соҳасида ҳам жуда кўп вазифаларни амалга оширдилар.

Химия машинасозлиги заводи, трансформатор заводи, йирик панелли уйсозлик, электротехника заводлари, нон комбинати, 8-тегирмон-комбинат, консерва, сут-ёғ маҳсулотлари заводи ва бошқа кўпгина корхоналар шаҳримизнинг ифтихори бўлиб қолди. Етти йиллик ичида қурилган бу корхоналар юксак унумли замонавий ускуналар билан жиҳозланди ва улар ишлаб чиқараётган маҳсулотлар истеъмолчиларга манзур бўлмоқда.

Химия машинасозлиги заводининг электроштабелларига талаб борган сари ошиб боряпти. Бу транспорт машинаси ўзининг фойдаланишини ниҳоятдан ўнғай, тезкор, ихчам бўлиб, бир тоннагача оғирликдаги юкни 6,5 метр баландликка чиқариб беролади.

Трансформатор заводининг коллективи маҳсулотларнинг ҳамма турларини ишлаб чиқаришни қисқа вақт ичида ўзлаштириб олди. Завод коллективи трансформаторларнинг конструкциясини яхшилашга, уларнинг хизмат кўрсаткичларини оширишга жуда катта куч ва ғайрат сарфлади. Завод қисқа вақт ичида ана шундай трансформаторларни Совет Иттифоқининг кўпгина районларига етказиб берадиган бўлиб олди.

Электротехника заводи ишлаб чиқараётган найчасимон электр иситгичлар кенг довруғ олди ва улардан халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида фойдаланияпти.

Йирик панелли уйсозлик заводи шаҳар меҳнаткашларидан нечта ўн минглаб кишини қувонтиряпти.

Корхоналарни реконструкциялаш ва техника жиҳатдан қайта жиҳозлаш соҳасида жуда катта ишлар қилинди. Тўқимачилар, «Беш йиллик» йигирув-тўқув фабрикаси, шойи тўқув фабрикаси, 2-ва Гагарин номли тикувчилик фабрикалари, ёғ заводи, гўшт комбинати техника жиҳатдан қайта жиҳозланибгина қолмасдан, балки шу билан бирга, ўз ишлаб чиқариш қувватларини анча оширди, буюмларнинг хилларини кўпайтирди.

Етти йиллик ичида шаҳримизда ер ости бойликларини қазиб чиқарувчи саноатнинг янги тармоғи — нефть саноати вужудга келди. Наманган нефть конининг қудуқлари нефтни кўплаб ишлаб чиқаряпти ва нефтни қайта ишловчи заводларга муттасил жўнатиб турибди.

Саноат корхоналарининг коллективлари ўз ишлаб чиқаришларини техника жиҳатдан қайта жиҳозлаш соҳасида жиддий ишлар олиб боришди. Етти йилликнинг фақат сўнгги йилидагина саноат корхоналарига юксак унумли 700 та замонавий технологик ускуна ўрнатилди, 300 дан кўпроқ ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилди ва шу туфайли 800 минг сўм иқтисодий фойда олинди.

Корхоналар ўтган йили буюмларнинг 40 та янги хилини, шу жумладан такомиллаштирилган янги электроштабеллер, уч хил электр калориферн, хлорад кислотаси ванналари ишлаб чиқаришни ўзлаштиришди. Замонавий мебель ва шу жумладан «Нева» диванлари ва диван-кроватлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Шойи тўқиш фабрикаси коллективи юқори сифатли ёпғич ва жаккард дастурхонлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди.

Мусобақанинг, коммунистик меҳнат ҳаракатининг тез авж олиб бораётганлиги 1965 йилни муваффақиятли якунлашга кўп жиҳатдан ёрдам берди. Давримизнинг бу ҳаракатига 14 мингдан кўпроқ киши қўшилди, Наманган темир йўл станциясига, 26 та цехга, 115 та бригадага, 15 та участка ва турли корхоналарда ишлаб турган илғорлардан 460 кишига коммунистик меҳнат коллективи ва зарбдори деган шарафли ном берилди.

Бу муваффақиятларга эришганлигимизнинг омилларидан бири ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларида ажойиб кадрлар ўсиб етишганлигидир. 3/4 пахта тозалаш заводининг ўрток Каримов бошчилигидаги, электр шохобчалари корхонаси гидроцехининг ўрток Канопатчиков, 11-автобазада Неъмат Асатуллаев бошлиқ бригадалар ҳамманинг катта иззат-ҳурматига сазовор бўляпти. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати Абдулла Воҳидов раҳбарлик қилаётган комплекс коммунистик меҳнат бригадаси, шунингдек Саъдулла Сайфутдинов бошчилик қилаётган комплекс коммунистик меҳнат бригадаларининг шуҳрати шаҳримиздагина эмас, балки ундан ташқарида ҳам кенг ёйилди. Бу ҳар иккала бригада Наманган шаҳар қурилишларида ишлаяпти.

Омманинг жанговар етакчилари бошланғич партия ташкилотлари коллективларга бошчилик қилмоқдалар. Улар ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг куч-ғайратини коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини амалга оширишга қаратмоқдалар. Ўрток Ҳамидов химия машинасозлиги заводи партия ташкилотининг секретари бўлиб ишлайди. Бу партия ташкилоти сўзимизга яққол мисол бўла олади. Ишлаб чиқаришнинг ҳамма ҳал қилувчи участкаларида коммунистлар меҳнат қилаётирлар. Шунинг учун ҳам бу корхона коллективи етти йиллик планни ҳам, 1965 йил планини ҳам яхши техника-иқтисодий кўрсаткичлар билан муддатидан илгари тугаллаганлиги бежиз эмас.

Шаҳримизнинг ташқи қиёфаси ҳам ўзгарди. Наманганда янгидан-янги турар-жой массивлари барпо этилди. Етти йиллик даврида қурилган фақат 4-микрорайонда наманганликлардан 5 мингдан кўпроқ киши шинам квартираларга кўчиб киришди. Шаҳарни ободонлаштириш соҳасида қилинган ишлар ҳам диққатга сазовор. Фақат ўтган йилнинг ўзида 25 та кўчанинг кишилар қатнайдиган йўллари ва 11 та кўчанинг йўлкаларига асфальт ётқизилди. Бундан ташқари, шаҳар саноат корхоналари ва муассасаларининг ҳисса қўшишлари ҳисобига сатҳи 61 минг квадрат метрдан ортиқ йўллар, йўлкалар, саноат корхоналари территориялари, коммунал ҳовлилар, мактаблар асфальтлаштирилди. Бу ишда вино заводи, ёғ заводи, таксамотор парки коллективлари, шаҳар атрофидаги «Партия XXII съезди» ва «Ленинград» колхозлари актив иштирок қилишди.

КПСС XXII съезди, партия Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорлари экономикани янада равнақ топтириш ва меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ошириш йўлларини белгилаб берди. Биз бу қарорларни амалга ошириш йўли билан хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида янги-янги муваффақиятларни қўлга киритмоқдамиз.

Янги беш йилликда шаҳримиз экономикаси ва маданияти янада юксалади. Директивалар лойиҳасида кўрсатиладики, **«Наманганда-ги штапель толадан шойи газламалар ишлаб чиқарувчи комбинат қурилиши тугаллансин».**

Шу бу йил Қўқон—Наманган газ қувурини ўтказиш юзасидан лойиҳалаш-қидириш ишлари бошлаб юборилиши биз, наманганликларни айниқса қувонтиради. Беш йилликнинг биринчи йили капитал қурилишнинг янада кенг қулоч ёйиши билан нишонланади. Электротехника заводи ва «Наманганхиммаш» заводининг жуда улкан янги корпуслари қурилабошлайди. Ҳозирги вақтда ишлаб турган сунъий тола заводи карбоксиметилцеллюлоза ишлаб чиқаришнинг тажриба-саноат базасига айлантирилади. 1970 йилга бориб, йилига 12 минг тоннага яқин карбоксиметилцеллюлоза ишлаб чиқарила бошлайди, бу эса 1965 йилдагига нисбатан уч баравар кўпдир.

Йилига 30 мингта қурт уруғи қутиси ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган янги завод барпо этилади ва у энг прогрессив аппаратлар билан жиҳозланади. Келгусида янги пиллакашлик фабрикаси қурилади. Бундай корхоналарни санайверсак жуда кўп. Сатҳи 13 минг квадрат метр уй-жой бинолари барпо этилади.

Жонажон шаҳримизнинг жамолини янада кўркам қилиш меҳнаткашларнинг маданияти ва моддий фаровонлигини юксалтириш соҳасида наманганликларни бундан ҳам кўпроқ ажойиб, қаҳрамонона ишлар кутиб турибди.

Шу кунларда меҳнаткашларнинг барча коллективлари КПСС XXIII съезди шарафига умумхалқ социалистик мусобақасини янада кучайтириш иштиёқи билан тўлиб-тошган. Съезд очилиш кунига квартал планини бажариш ҳақида олинган мажбурият адо этилади. Бу эса бутун 1966 йил яхши якунланишидан илк даракдир.

Шаҳар партия ташкилоти беш йиллик план директивалари лойиҳасини кенг пропаганда қилишни ўзининг асосий вазифаси деб билади ва корхоналарнинг бир меъёрда юксак суръатлар билан ишлашига, ички резервлардан самарали фойдаланиш, уларнинг ишидаги сифат кўрсаткичларини яхшилашга эришаверади. Ажойиб ҳаётимизнинг янада гуллаб-яшнаши учун курашда катта тажриба орттирган Наманган меҳнаткашлари мамлакатимизда коммунизм ғалабасига муносиб ҳисса қўшадилар.

Т. РЎЗИБОЕВ,

Ўзбекистон КП Наманган шаҳар комитетининг биринчи секретари.

ШОДЛИК ҲИСЛАРИ

Барча совет халқи каби Андижон области меҳнаткашлари ҳам янги ишлар, янги зафарлар даракчиси бўлган беш йиллик план директивалари лойиҳасини зўр мамнуният билан қарши олдилар.

Ҳамма жойда: завод фабрикаларда ҳам, колхоз, совхозларда, қурилиш майдонларида ҳам суҳбат мавзуи битта — «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик план юзасидан КПСС XXIII съезди директивалари»нинг лойиҳаси бўлиб қолди. Янги беш йилликнинг қутлуғ даргоҳига дадил қадам қўйган область меҳнат аҳли лойиҳада истиқболни янада ёрқин кўряпти, янги марраларни кўзлаяпти. Қайси бир ишчи, қайси бир деҳқон билан суҳбатлашманг — ғурур билан шундай демоқда:

— Бахтиёр совет халқи янада яхшироқ яшайди!

Кишиларнинг қалб тўридан отилиб чиқаётган юрак сўзлари бу.

— Биз беш йиллик план директиваларида эртанги порлоқ кунимизни аниқ кўриб турибмиз. Унда дилимиздаги гаплар ўз ифодасини топяпти, — деди Андижон мебель фабрикасининг директори Қодиржон Акрамов. — Шунинг учун ҳам бу гаплар фабрикамизда акс садо беряпти. КПСС XXIII съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган мебелчиларимиз план лойиҳасини кўтаринки руҳ билан кутиб олдилар.

Маҳсулоти элга манзур бўлаётган, областдаги илғор, рентабелли фабрикалардан бири бўлиб қолган бу корхона коллективи икки ойлик планни бажариш арафасида.

Андижондаги Гидролиз, «Электроаппарат», Наманагандаги «Электротехника» заводлари, «Жанубий Оламушук» нефть кони, «Московский» пахта тозалаш заводининг қалби олов коллективлари баҳодир беш йилликнинг ҳар бир кунини меҳнатда янги зафарлар билан нишонлаш учун мардонавор курашмоқдалар. Январь ойини яхши якунлаган бу корхоналарнинг азаматлари партия директиваларидан руҳланиб КПСС XXIII съездига муносиб совға тайёрлашга аҳд қилдилар.

— Янги беш йиллик директивалари ҳамманинг диққат эътиборида турибди, — деди Андижон районидаги «Коммуна» колхозининг раиси Мадаминжон Эгамбердиев,— унда совет кишиларининг беш йил мобайнида амалга ошириладиган иши ва режалари ўз ифодасини топган. Бу план ва режалар жуда буюк, ғоятда реалдир. Шунинг учун ҳам ўткир дид халқимиз уни илиқ кутиб олди ва дарҳол амалга ошириш тўғрисида ўйлай бошлади.

Бу йирик хўжаликда барча экин майдонлари кузда сифатли шудгорлаб қўйилган. Кузги-қишки ишлар муваффақиятли тугалланди. 935 гектар ерга 1,5 марта яхоб берилди. 300 гектар ернинг шўри ювилди. Ариқ-зовурларни тозалаш тугалланай деб қолди.

— Партия директивалари ҳар биримизга кенг қанот беради. Янада юксакликларга парвоз қилишимиз учун битмас-туганмас ғайрат бахш этади, — демоқдалар гўшт тайёрлаш биринчи квартал планини бажариб қўйган Учқўрғон, Бўз, Янгиқўрғон районларининг чорвадорлари.

А. ҚУРОНБОЕВ.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚУРИЛИШЛАРГА КЎПРОҚ МАТЕРИАЛ БЕРАЙЛИК

18 февралда Тошкентда Ўзбекистон Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг партия-хўжалик активи йиғилиши бўлиб ўтди. Республика бинокорлик материаллари саноати министри А. К. Каримов 1965 йилги иш якунлари ва 1966 йилги вазифалар тўғрисида доклад қилди.

Орттирилган тажриба умумлаштирилиб, КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорлари асосида корхоналар фаолиятини такомиллаштириш тадбирлари белгилаб чиқилди. Цемент, ғишт, шифер, кошинкорлик материаллари ва шу кабилар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, сифатини яхшилаш, турларини орттириш ва маҳсулот ишлаб чиқаришга қилинадиган харажатларни камайтиришнинг конкрет йўллари белгилаб олинди.

Йиғилиш қатнашчилари беш йилликнинг биринчи йили планини 25 декабрга қадар бажариш юзасидан юксак мажбурият олдилар. Украина бинокорлик материаллари саноати ходимларини мусобақага чақиришга қарор қилинди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. В. Марцинюк, СССР бинокорлик материаллари саноати министрининг ўринбосари М. Д. Воробевский нутқ сўзладилар.

ҚАҲРАМОН ШОИР ХОТИРАСИ

Улуғ Ватан урушининг афсонавий қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати оташин шоир Муса Жалил туғилган куннинг 60 йиллигини ўзбек халқи кенг нишонлади. Жойларда адабий кечалар, шоир ҳақида суҳбатлар давом этди.

21 февралда Ҳамза номли Ленин орденли ўзбек давлат академик драма театри биносига Тошкент шаҳар корхоналарининг ишчилари, шаҳар атрофидаги колхоз қишлоғининг меҳнаткашлари ва шоирнинг дўстлари ўзбек қалам соҳиблари, санъаткорлари йиғилдилар. Кечани Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси раиси Комил Яшин очди. «Шарқ юлдузи» журналининг редактори, ёзувчи Ҳамид Ғулом Муса Жалилнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида гапирди.

Ўзбек ёзувчилари шоир ҳақидаги хотиралардан сўзлаб бердилар.

Пойтахт театрларининг артистлари эса Муса Жалилнинг шеърларидан парчалар ўқиб бердилар.

Кеча охирида «Ўғирланган умр» спектакли кўрсатилди.

Ю. ҲАМДАМОВ.

ЯХШИ ВА ҲАР ХИЛ МАҲСУЛОТЛАР КЎПРОҚ БЎЛСИН

19 февралда Тошкентда республика гўшт ва сут саноати ходимлари активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Ўзбекистон ССР гўшт ва сут саноати министри И. Р. Мамажонов 1965 йилги иш якунлари ва беш йилликнинг биринчи йилидаги вазифалар тўғрисида доклад қилди.

Кенгашда гўшт ва сут саноати корхоналаридаги янги-янги резервлар кўрсатиб берилди, маҳсулот чиқаришни янада кўпайтириш ва сифатини яхшилаш йўллари белгилаб олинди.

Кенгаш ишида қардош республикалар — Қозоғистон, Туркманистон, Тожикистон ва Қирғизистондан келган делегациялар иштирок этди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, СССР гўшт ва сут саноати министрининг ўринбосари М. К. Барабашин кенгашда нутқ сўзладилар.

КПСС XXIII съезди шарафига, 1966 йилги программани муваффақиятли бажариш учун юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилинди. Пландан ташқари 1.725 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилинди. (ЎзТАГ).

ЭНЕРГЕТИКЛАР МАРРАЛАРНИ БЕЛГИЛАМОҚДАЛАР

Электроэнергетика... Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида техникани тараққий эттириш ва ишлаб чиқаришни юксалтириш электроэнергетиканинг муваффақиятларига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Кейинги етти йилликда Ўзбекистонда электроэнергетикани ривожлантириш якунлари қандай бўлди? Янги беш йилликнинг биринчи йилида КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорлари асосида индустриянинг бу муҳим тармоғи олдида қандай вазифалар турибди? Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги партия-хўжалик активининг 19 февралда Тошкентда бўлиб ўтган йиғилиши ана шу масалаларга бағишланди.

Докладчи — Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министри А. Х. Ҳамидов ва музокараларда сўзга чиққан кишилар республика энергетикасининг юксалишига доир ёрқин мисоллар келтирдилар.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС XXIII съезди шарафига, беш йилликнинг биринчи йили планини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар.

Белоруссия ва Ленинград энергетиклари социалистик мусобақага чақирилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ОРДЕН МУБОРАК, АЗИЗ ОНАЛАР!

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ЯШОВЧИ КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўн бола туғиб тарбиялаб ўстирган қуйидаги оналарга **«Қаҳрамон она»** фахрий унвони берилсин, **«Қаҳрамон она»** орденлари ва СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиқлари топширилсин:

АНДИЖОН ОБЛАСТИ

1. **Акбарова** Лобархон — Учқўрғон районидаги Пахтақишлоқ қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
2. **Алимова** Нодира — Наманган шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
3. **Аҳмедова** Сэнобархон — Ленин районидаги Қадим қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
4. **Ашурова** Ширмон — Балиқчи райони, «Коммунизм» колхозининг аъзоси.
5. **Жўраева** Тўлғоной — Учқўрғон районидаги Норин қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
6. **Жиянова** Донохон — Москва райони, Ленин номли колхоз аъзоси.
7. **Қосимова** Иноятхон — Ленин районидаги Қадим қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл
8. **Қўзиева** Мастонхон — Избоскан районидаги Кашқар қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
9. **Мамадалиева** Мелихон — Наманган шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
10. **Нуъмонова** Маъсуда — Наманган шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
11. **Тожибоева** Амина — Янгиқўрғон районидаги Булоқбоши қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
12. **Тиллабоева** Салима — Наманган шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
13. **Тўйчибоева** Ҳалима — Учқўрғон районидаги Ҳамза қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
14. **Турсунова** Корасоч — Зардарё районидаги Меҳнатобод қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

БУХОРО ОБЛАСТИ

15. **Ашурова** Муаттар — Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхознинг аъзоси.
16. **Болтаева** Тоштурсун — Навоий районидаги «Нарпай» совхози посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.
17. **Данбоева** Қулай — Томди районидаги К. Маркс номли колхознинг аъзоси.
18. **Жумаева** Шарапат — Ғиждувон районидаги Ғиждувон посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.
19. **Жуманазарова** Буви — Навоий районидаги Қалқонота қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
20. **Имомова** Тамара Александровна — Бухоро шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
21. **Мирзаева** Саодат — Навоий районидаги «Нарпай» совхози посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.
22. **Нуруллаева** Маҳтоб — Ғиждувон районидаги «Зарафшон» колхозининг аъзоси.
23. **Ражабова** Мукаррам — Бухоро районидаги «Янги турмуш» колхозининг аъзоси.
24. **Раҳимова** Ражаб — Бухоро шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
25. **Розиқова** Фазолат — Ғиждувон районидаги «Зарафшон» колхозининг аъзоси.
26. **Саидова** Махпират — Когон районидаги «Когон» совхозининг ишчиси.
27. **Сафарова** Урқия — Конимех районидаги Конимех посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.
28. **Толибова** Ҳанифа — Вобкент районидаги Денов қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
29. **Ҳамроева** Фотима — Вобкент районидаги Кўлиҳовли қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
30. **Ҳамроева** Роҳат — Қоракўл районидаги «Москва» колхозининг аъзоси.
31. **Ҳожиева** Ҳабиба — Когон районидаги «Коммунизм» колхозининг аъзоси.
32. **Шарипова** Хол — Бухоро районидаги «Бухоро» колхозининг аъзоси.
33. **Шарипова** Ширин — Бухоро районидаги «Ленинизм» колхозининг аъзоси.
34. **Эгамова** Қамбар — Конимех районидаги Конимех посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.
35. **Эргашева** Саодат — Бухоро районидаги Энгельс номли колхознинг аъзоси.

(ДАВОМИ БОР).

4543.

ИХТИСОСЛАШТИРИШНИНГ АФЗАЛЛИГИ

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

Чорвачиликни ихтисослаштириш маҳсулот етиштиришни кўпайтириш ва таннархини арзонлаштириш учун катта имкониятлар яратмоқда. Ҳар бир зонанинг иқлим, ер-сув шароитини ҳисобга олган ҳолда хўжаликларни қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришга ихтисослаштириш меҳнат ва маблағлардан тежаб-тергаб фойдаланишда ҳам жуда катта роль ўйнамоқда. Кейинги йилларда шаҳарлар атрофида ихтисослаштирилган хўжаликларнинг ташкил этилганлиги ва бу хўжаликлар рентабелли ишлаётганликлари бунга далилдир.

Шаҳар ва саноат марказлари меҳнаткашларининг қишлоқ хўжалик маҳсулотларига, хусусан, гўшт, сут, ёғ, тухумга бўлган талаби ўсиб бораётган сари ана шу маҳсулотларни кўплаб етиштириш зарурдир.

Тошкент областининг Калинин райони сут ва сабзавот етиштиришга ихтисослаштирилган. Шу областдаги Оржоникидзе, Янгийўл, Ўрта Чирчиқ ва Юқори Чирчиқ районларининг колхоз ва совхозлари пахта ва бошқа техника экинлари билан бир қаторда сут етиштиришни ҳам кўпайтирмоқдалар. Пахтакор хўжаликларда кўплаб сут етиштириш пахта-маккажўхори-беда алмашлаб экишни кенг қўлланишни талаб этади.

Аҳолини сут ва сут маҳсулотлари билан мўл таъминлаш учун СССР Медицина фанлари академиясининг озиқ-овқат масалалари билан шуғулланувчи институти томонидан ишлаб чиқилган нормаларга кўра аҳоли жон бошига 487 килограмм сут ва сут маҳсулотлари етиштириш керак. Аҳолини ана шу маҳсулотлар билан таъминлаш мақсадида сут етиштириш учун ихтисослаштирилган ҳар бир хўжаликда 100 гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига 900-1000 центнер сут етиштирилишига эришиш зарур. Ҳар юз гектар ҳайдаладиган ерга ҳар бири йилига 3-3.5 тонна сут берадиган 25-30 бош сигир тўғри келиши лозим.

Тошкент областида чорвачиликнинг ҳозирги аҳволи саноат марказлари аҳолисининг сутга бўлган эҳтиёжларини тўла қондира олмайди. 1964 йили 46 колхознинг хўжалик фаолияти текшириб кўрилганда, шундан 2 та колхоз ҳар юз гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига 1000 центнер сут етиштирганлиги маълум бўлди. Бу ана шу колхозларда ҳар юз гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига етиштирилган сутнинг 4.7 процентини ташкил этади, холос. Текшириш натижасида яна шу нарса аниқландики, 46 та колхоздан 9 таси юз гектарга ҳисоблаганда 500 центнердан 700 центнергача, 12 таси 300 центнердан 450 центнергача, қолган 23 хўжалик эса 40 центнердан 150 центнергача сут етиштирган.

Тошкент областида ҳар юз гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига жуда кам сут етиштирилаётганлигини нима билан изоҳлаш мумкин?

Биринчидан, ҳар юз гектар ҳайдаладиган ерга жуда кам сигир тўғри келмоқда. Фақат шаҳар атрофидаги тўрт колхозда 100 гектар ҳайдаладиган ерда 20 бошдан зиёдроқ сигир боқиляпти. Ҳар юз гектар ҳайдаладиган ерда 4-10 бош сигир сақлаётган хўжаликлар ҳам оз эмас.

Иккинчидан, қорамоллар подасида сигирлар жуда кам. Хўжаликлар умумий подада сигирларнинг 50 процент бўлишига эришишлари керак эди. Ваҳолонки, 7 колхозда подадаги сигирлар 40 процентни, бошқаларида 29-38 процентни ташкил этади.

Булардан кўриниб турибдики, юз гектарга ҳисоблаганда сигирлар сонининг нормадагидан анча камлиги, подаларда эса сигир ва ғунажинларнинг жуда озлиги сут етиштиришга салбий таъсир кўрсатмоқда.

Тошкент областида сут етиштириш миқдорининг пасайиб кетаётганлигига асосий сабаблардан яна бири, сигирларнинг сермаҳсул эмаслигидадир. Ўрта Чирчиқ районидаги колхозларда ҳар бош сигирдан йил—ўн икки ой бадалида 500-1000 литр сут соғиб олинаётганлиги бунга яққол мисол бўлади. Демак, сигирлар зотини яхшилаш устида жиддий ўйлаб кўрмоқ керак.

Сигирчилик фермаларида мустаҳкам ем-хашак базаси яратилмаётганлиги, озуқа рационига тўла-тўкис риоя қилинмаётганлиги натижасида соғиб олинаётган сут миқдори камайиб кетяпти. Масалан, Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз 1964 йили ем-хашак жамғариш планини 53 процент бажарди. Сигирларга рационда белгиланган озуқани етказиб бера олмади. Бундай аҳволни Юқори Чирчиқ ва Ўрта Чирчиқ районларидаги кўпгина хўжаликларда ҳам учратиш мумкин.

Шаҳар атрофидаги хўжаликларда сут етиштиришни кескин кўпайтириш учун даставвал, қорамоллар подасида сигирлар сонини 50-55 процентга етказмоқ керак. Шу билан бирга, сигирлар подасини мунтазам тўлдириб бориш, ғунажинлар парваришини яхшилаш талаб этилади.

Сигир ҳар юз килограмм тирик вазни ҳисобига 600-1000 килограмм сут бериш қобилиятига эга. Шунга кўра шаҳар атрофидаги хўжаликларда бузоқ ва ғунажинларни боқишни планли равишда олиб бориш, зотли қорамолнинг камида 450-500 килограмм, жайдари молларнинг эса, 350-400 килограмм тирик вазнда бўлишига эришиш зарур. Шунга эришмоқ керакки, 17-18 ойлик ғунажин катта соғин сигирнинг 70 процент тирик вазнига баравар келсин. Бунинг учун уларнинг бир кеча-кундузда ўртача семиришини назорат қилиб бориш, этига кўпроқ эт қўшилишига эришиш шарт.

Мустаҳкам озуқа базаси — чорва маҳсулоти етиштиришнинг бирдан бир омилидир. Шундай экан, ҳар юз гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига 900-1000 центнер сут етиштириш учун шунча майдондан қанча озуқа бирлиги ва ҳазм бўладиган протеин олиш мумкин? Ана шу миқдордаги сутни етиштириш учун 1100-1200 центнер озуқа бирлиги сарфланади.

Йил давомида 3000-3500 килограмм сут берадиган сигирлар учун қуйидаги рацион структураси белгиланади: 319-352 центнер концентрат озуқа, 290-320 центнер дағал хашак ва кўкат, 561-608 центнер маккажўхори силоси, 290-320 центнер қанд лавлаги. Агар қанд лавлаги етишмаса, уни 10 процент миқдоригача силос билан алмаштириш мумкин.

Илғор хўжаликлар сигирчилик фермалари озуқа рационини бойитиб, мўл-кўл сут ва сут маҳсулотлари етиштирмоқдалар. Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида ҳар йили кўп миқдорда силос бостирилади, бедадан юқори ҳосил олинади. Янгийўл районидаги «Чиноз» наслчилик хўжалиги гектаридан 120-130 центнер беда, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози эса ҳар гектар майдондан 1500-1800 центнер силосбоп маккажўхори етиштирмоқда. Бинобарин, бу хўжаликлар сигирлардан кўплаб сут соғиб олмоқдалар ва унинг таннархини арзонлаштирмоқдалар.

Сирдарё областидаги «Пахтаорол» совхози коллективи пахтачилик билан бир қаторда чорвачиликни ҳам тез суръатлар билан ривожлантириш, кам меҳнат, маблағ ва материал сарфлаб кўпроқ маҳсулот етиштириш мақсадида катта ташаббус бошлаб берди. Бу ташаббусга қўшилмаган, уни қўллаб-қувватламаган хўжалик бўлмаса керак. Пахтаоролликлар қайд қилганларидек, мўл ем-хашак жамғармасдан, подаларда сигирлар сонини кўпайтирмасдан, уларнинг парваришини яхшиламасдан туриб кўп ва серқаймоқ сут соғиб олиш мумкин эмас. Айни вақтда, сигирчилик фермалари ишини кўпроқ механизациялаштириш, ишлаб чиқаришга прогрессив технологияни кенг жорий этиш ҳам сут маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиради ва таннархини арзонлаштиради.

Тошкент шаҳри атрофидаги хўжаликлар ана шуларга тўла-тўкис риоя қилишлари, аҳолининг сут ва сут маҳсулотларига бўлган талабини қондириш йўлида ҳормай-толмай ишлашлари керак.

М. РИЗАЕВ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

САБЗАВОТЧИЛАР СОВҒАСИ

Калинин районидаги Оржоникидзе номли колхоз аъзолари эртаги карам экишга қизғин киришдилар. Планга мувофиқ 90 гектар ерга эртаги карам экиш керак эди. Ҳозиргача 30 гектарга экилди.

Карам экишда Ҳаким Давлатов, Абдураҳмон Турғунбоев ўртоқлар бошлиқ бригадалар олдинда бормоқдалар. Қумри Давлатова, Сония Камолова каби меҳнатсеварлар дала ишлари нормасини анча ошириб адо этаётирлар.

Колхозчилар партиямизнинг XXIII съездига совға қилиб, 25 февралгача карам экишни тугаллаш мажбуриятини олдилар.

Р. МУҲСИМОВА.

ЯНГИ ЗАВОДЛАР

Наманган районидаги Ғирвон қишлоғида янги сут ва мой заводи қурилиб ишга туширилди.

Шунингдек, районнинг Тўрақўрғон қишлоғида ҳам кунига 10 тонна нон ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган нон заводи фойдаланишга топширилди.

А. ХОЛМАТОВ.

КАЛЕНДАРЛИ СОАТ

Москвадаги 1-соатсозлик заводи календарли соат тайёрлади. Бу соатлар КПСС XXIII съезди шарафига кўплаб ишлаб чиқарилади.

ЗАРГАРЛИК БУЮМЛАРИ

УЗУК — «ЛУННИК»

Металлга ўйилган ҳаворанг бежирим майда гуллар Ойдаги тоғларни акс эттиради. Ўртадаги қизил тош—бу автомат станциядир. Янги кашф этилган мана шу узукка «лунник» деб ном берилди.

КУМУШ ЗНАЧОК

Бу кумуш значок Ер ва Ер йўлдошининг моделидан иборат. Улар бир-бирига ингичка занжир билан боғланиб туради.

МЕДАЛЬОН — ОЙ

Ой. Унинг устида «Луна-9». «Совет фанига шон-шарафлар бўлсин!» деган хотира медальони фазони забт этишдек тарихий воқеага бағишланади.

Москва заргарлик буюмлари ишлаб чиқарадиган завод рассомлари юқорида санаб ўтилганидек 15 хил янги заргар буюмлар эскизини тайёрладилар. Бу эскизлар тасдиқланиш учун «Главювилирторг»га топширилди.

«Вечерная Москва».

Чирчиқ трансформатор заводида КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XVII съезди шарафига бошланган мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Токарь Н. Кенжалиева ва А. Антошина ўртоқлар смена топшириқларини 125 процент бажариб, съезд олди мусобақасида пешқадамлик қилмоқдалар. Суратда: корхонанинг илғор токарларидан Н. Кенжалиева ва А. Антошина ўртоқлар.

И. Глауберзон фотоси.

«АРАБ МАМЛАКАТЛАРИ»

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

Жами араб мамлакатларининг территорияси ва аҳолиси қанча? Араб мамлакатларидан қайси бири нефть чиқаришда биринчи ўринни эгаллайди? Араб мамлакатларидан қайси бирида йилнинг тўрт фаслини баравар кўриш мумкин? Яман Араб Республикаси қачон тузилган? Бағдод — Басра темир йўли қачон қуриб битказилган? Ироққа 15 минг туркман қачон бориб қолган? Қатар билан Қувайтда олий ўқув юртлари очилганми? Дамашқда телевизион марказ борми?

«Ўзбекистон» нашриётида босилиб чиққан «Араб мамлакатлари» справочнигидан юқоридаги ва шуларга ўхшаш бошқа саволларга жавоб топиш мумкин.

Ўзбек тилида биринчи марта нашр этилган бу справочник араб халқларининг ҳаёти ва курашига қизиқадиган кенг китобхонлар оммасига мўлжалланади.

Китоб икки қисмдан иборат. Биринчи қисмда китобхонлар араб мамлакатларининг табиий шароити, иқтисоди, араб халқлари миллий озодлик курашининг тарихи билан танишадилар.

Иккинчи қисмда араб мамлакатларидан Адан, Баҳрайн, Бирлашган Араб Республикаси, Жазоир Халқ Демократик Республикаси, Иордания, Ироқ, Ливан, Ливия, Мавритания, Марокаш, Масқат, Саудия Арабистони, Судан, Сурия Араб Республикаси, Уммон, Шартнома Уммон, Яман Араб Республикаси, Қатар, Қувайт, Ғарбий Саҳрои Кабирнинг ҳар бири ҳақида қисқача маълумот берилади. Китоб ҳар бир араб давлатининг территорияси, аҳолиси, миллий состави, ҳукмрон дини, маъмурий- территориал бўлиниши ва шу кабилар ҳақида ҳикоя қилади. Хўжалик тараққиёти, маориф, соғлиқни сақлаш ишларининг аҳволи ҳамда қанчалик ривожлангани ҳақидаги масалалар ёритилади, давлат тузуми, энг муҳим сиёсий партиялари ва ташкилотлари таърифлаб берилади.

Китоб карта ва расмлар билан безатилиб, чиройли муқовада 10 минг нусха босилган.

Л. РАҲИМОВА.

ГАЗ ДАРЁСИНИНГ МАНБАИ

ГАЗЛИ. (ЎзТАГ). Қизилқумдаги янги газ кони — Учқирда газли пармалаш конторасининг биринчи бригадаси табиатнинг ана шу бой хазинасини ўзлаштиришга киришди. Даштдаги бу кон дунёда энг йирик Ўрта Осиё—Марказ газ қувури манбаларидан бири бўлади.

Даштда бошқа кўпгина истиқболли газ майдонлари қидирилмоқда.

ДЕПУТАТ ВА ҲАЁТ

НАКАЗЛАР АМАЛДА

Маҳаллий Советларга сайловлардан буён қарийб бир йилча вақт ўтди. Шу даврда меҳнаткашлар депутатлари Қўқон шаҳар Совети ижроия комитети ва унинг бўлимлари сайловчиларнинг наказларини бажаришга алоҳида аҳамият бердилар.

Наказларда сайловчиларнинг фикр-туйғулари, талаб-эҳтиёжлари изҳор этилади. Уларни ўз вақтида амалга ошириш кенг меҳнаткашлар оммасини Советлар ва уларнинг ижроия комитетлари атрофига янада яқинроқ жипслаштиришга ёрдам беради.

Сайловга тайёргарлик даврида 385 та наказ берилган эди. Уларнинг аксарияти меҳнаткашларнинг турмушини фаровонлаштиришга, аҳолига маданий-маиший, медицина ва коммунал хизмат кўрсатишни янада яхшилашга қаратилган. Шаҳар ижроия комитети ва унинг бўлимлари саноат корхоналари ташкилотлар ва муассасалар коллективларининг фаол иштирокида бу наказлардан 332 тасини бажарди. Сайловчиларнинг талаблари асосида савдо шохобчалари янада кенгайтирилди, аҳолига савдо хизмати кўрсатиш яхшиланди, даволаш муассасалари, маданий-маиший хизмат кўрсатиш корхоналари иши анча яхшиланди, мактаблар қурилиши соҳасида бирмунча ишлар қилинди. Масалан, ўтган йили шаҳарда янгидан 420 ўринли 2 та болалар боғчаси қурилди, даволаш муассасаларидаги ўринлар сони кўпайтирилди. Шунингдек, ўтган йили 16 минг квадрат метрдан ортиқ, жумладан, шаҳар ижроия комитетининг капитал қурилиш бўлими йўли билан қарийб 9 минг квадрат метр уй-жой бинолари фойдаланишга топширилди. Бу билан демак, 470 оила янги квартираларга кўчиб кирди.

Ободончилик соҳасида ҳам кўпгина тадбирлар амалга оширилди. 1965 йил давомида ободончилик ишлари учун 530 минг сўмдан ортиқ маблағ сарфланди. Бир йил ичида шаҳардаги 25 кўчага асфальт ётқизилди. Ип йигирув-пайпоқ тўқув комбинати ёнидаги Қўқонсой устига қурилган янги кўприк транспорт ҳаракати ва пиёда юрувчилар учун катта қулайлик яратди. Киров кўчасида кулинария ва ярим фабрикатлар магазини қурилди.

Илгарилари Максим Горький массивида қурилган кўп қаватли уй-жойларда яшовчи аҳолини сув билан таъминлашда катта қийинчиликлар мавжуд эди. Сайловчилар наказларини амалга ошира бориб, ана шу массивда янги артезиан қудуғи қазилди.

Канализация системаси қурилиши бошланди. Бу ишга давлат томонидан 6,5 миллион сўм маблағ ажратилди. Ўтган йилнинг ўзидаёқ шаҳар ташқарисида канализация системасининг икки километрли коллектор тармоғи ва бошқа иншоотлари барпо этилди.

— Янги беш йилликнинг дастлабки йилида,— деди суҳбатда шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ М. Маллаев,— наказларни бажариш, ободончилик ишлари юзасидан катта тадбирларни амалга ошириш кўзда тутиляпти. Чунончи, бу йил 12 минг квадрат метр янги уй-жой бинолари ва 1.880 кишига мўлжалланган 5 та ётоқхона, 980 ўринли 4 та болалар боғчаси қурилади. Бундан ташқари, 100 ўринли болалар касалхонаси биноси қуриб битказилади, 1.000 ўқувчига мўлжалланган янги мактаб, Максим Горький массивида қишки кинотеатр. Чернишевский массивида эса янги гастроном бинолари қад кўтаради.

Қўқоннинг истиқболи янада порлоқ. Сайловчилар томонидан берилган наказлар белгиланган тадбирларни амалга оширишда қўл келяпти.

Р. ҲАМДАМОВ.

ҚИЙИНЧИЛИКЛАРНИ ЕНГИБ...

ТЕРМИЗ, (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Ўтган йил пахта тозалаш саноати ходимлари учун жуда оғир келди. 1964 йилда тўпланиб қолган пахта запаслари борлиги учун заводларни маълум муддатга тўхтатиб, капитал ремонт қилиш имконияти бўлмади. Янги ҳосилни қайта ишлашга яхши тайёргарлик кўриш соҳасидаги ишларни корхоналардаги ишлаб чиқариш жараёнини тўхтатмасдан, йўл-йўлакай бажаришга тўғри келди.

Пахта тозалаш заводларининг коллективлари ана шундай қийин вазиятни моҳирлик билан енгдилар. Ҳозир барча заводлар топшириқни бажаришда графикдан бир ой олдинда бормоқдалар. Уларнинг кўпчилиги март ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаряпти.

Сурхондарё пахта тозалаш саноати ходимлари 1966 йилда янада юксак марраларни эгаллаш учун ғайрат камарини боғладилар. Янги беш йилликнинг дастлабки йилида улар олдида турган вазифалар тағин ҳам улкан. 1965 йилда 1964 йилдагига нисбатан 42 минг тонна кўп пахта тайёрланди. Тола ишлаб чиқаришни 1 йил ичида 14 процентга кўпайтириш талаб этилади. Ёки бир завод ишлаб берадиган маҳсулотни мавжуд имкониятлар доирасида қўшимча равишда ишлаб чиқариш лозим бўлади.

Буни ҳисобга олган толачилар Москва ва Ленинград саноат корхоналари коллективларининг тежамлилик ҳақидаги ташаббусига қўшилиб, барча ички имконият ва резервларни ишга солмоқдалар. Ҳамма ускуналарнинг юқори унумли ишлашини, технология процессидаги бутун звеноларнинг ихчам ва аниқ ҳаракатини таъминламоқдалар.

— Ҳозирги вазиятда, — дейди Термиз пахта тозалаш заводининг директори ўртоқ Т. Беглов, — ҳар бир минут ғанимат. Механизм ва ускуналарнинг бирор дақиқа ҳам бекор туришига йўл қўймаслик керак.

Шеробод ва Денов пахта тозалаш заводларида (директорлари К. Қиёмов, А. Муҳиддинов ўртоқлар) тежамлилик учун социалистик мусобақа қизғин тус олиб кетди.

А. ХАЛИЛОВ.

ҚАРШИ ОҚШОМИ. ЛЕНИН КЎЧАСИДА.
В. Своричевский фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

Муроссасизлар СИГНАЛИ

ИСМЛАР ТЎҒРИ ЁЗИЛСИН

Расмий ҳужжатларда — паспорт ёки туғилганлик тўғрисидаги гувоҳномаларда баъзан бир исм ва фамилиянинг бир неча хил ёзилганини кўрамиз. Сўзимнинг исботи учун бир неча мисол келтираман: Оминахон — Аминахон, Офтобхон — Автабхан, Фотима—Фатима — Патма—Патима, Собира — Сабра, Эргаш — Иргаш. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Баъзан эса исмларнинг охиридаги «хон» — «жон» қўшимчаси «хан», «жан» ёки «джан» шаклида ёзилган бўлади.

Менимча, бу ҳол шунинг учун рўй берадики, туғруқхона ва ЗАГС бюроларида ота-оналар болаларига қўйган исмларни қандай айтсалар, у ердагилар ҳам шундай ёзаверадилар. Чунки, ЗАГСларда исмларнинг қандай ёзилишини кўрсатувчи справочниклар йўқ. Шунинг учун ҳам у ердаги ходимлар исм ва фамилияларни ўз билганларича ёзаверадилар. Исмлар оғзаки тилда қандай айтилишига қарамай, расмий ҳужжатларда адабий тилимиз қоидаларига риоя қилиб ёзилиши керак.

Д. Н. Ушаков ва С. Е. Крючковларнинг «Орфографический словарь» китобида қиз болалар ва ўғил болалар исмлари қандай ёзилиши кераклиги илова тариқасида кўрсатилган. Менимча, бизда ҳам исмларнинг тўғри ёзилиш формалари (русча ва ўзбекча шакллари)ни кўрсатадиган справочник тузилиб, нашр этилиши ва ЗАГС бюролари, қишлоқ Советлари у билан таъмин этилиши керак. Ҳамма саводхон бўлган бир даврда исм ва фамилияларнинг ҳозиргидай бузилиб ёзилиши айб.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
Андижон шаҳар социал-таъминот бўлимининг штатсиз инспектори.

БАДНАФСЛАР

Эр-хотин Палиновлар Ғаллаорол районидаги Ленин номли колхозга чўчқабоқар бўлиб келишди-ю, фермадаги чўчқаларга ажратилган озуқадан бошқа мақсадларда фойдалана бошлашди. Чунончи, ўзлари юз бош қуён ва 20 та парранда сотиб олиб, уларни ҳам чўчқаларга берилган озуқа ҳисобидан боқиб келяптилар.

Масалан, 120 кун давомида 1800 килограмм концентратли озуқа қуён ва паррандаларга ем бўлди. Фермага ажратилган дондон ҳам 2100 килограмми қуён ва паррандаларга берилди. Эр-хотин Палиновлар ўз шахсий манфаатларини кўзлаб, чўчқаларни яхши боқмадилар. Оқибатда чўчқаларориқлаб кетяпти.

Шахсий манфаатини коллектив манфаатидан юқори қўйган бу чўчқабоқарларга ҳеч ким лом-мим демаётганлигига таажжубланасан, киши.

Ю. ҚУДРАТОВ.

ЧОЙНАК-ПИЁЛА КЎРГАН БОРМИ?

Тошкентдек шаҳри азимнинг магазинларидаги турли-туман буюмларни кўриб улгуришга анча-мунча вақт сарф қилиш керак. Баъзан шаҳар магазинларига нигоҳ ташласангиз, прилавкаларда харидор кутиб, чанг босиб ётган молларни кўрасиз. Лекин магазинларда рўзғор учун зарур бўлган на лагану, на чойнак-пиёла топа оласиз. Магазинларда мана шу керакли чинни асбобларни аҳоли эҳтиёжини қондирарли даражада таъминлашнинг имкони йўқмикан?

М. ҚОДИРОВ.

МУЛОҲАЗАЛАРИМИЗ

ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИ МАСАЛАЛАРИ

«Деҳқон уйи қандай бўлсин?» — бу масала қишлоқ қурувчилари, архитекторлар, лойиҳачилар фикрини банд қилиб тургани, кўпдан кун тартибидан тушмаётгани бежиз эмас. Чунки биз ҳали бир гектар ердан 60 центнергача «оқ олтин» ҳосили кўтараётган деҳқонни қониқтирадиган уй қуриб беролганимизча йўқ. Деҳқон яхшигина даромад қиляпти. Шунга яраша яхшигина, шинамгина маданий уйда яшагиси бор. Лекин қишлоққа мос келадиган, деҳқон талабига жавоб берадиган лойиҳалар йўқ даражада. Қишлоқ қурувчиларини боши берк кўчага киритиб қўяётган нарса ҳам ана шу.

Бошқа жойларда бўлганимизда, кўпинча мана бундай воқеаларнинг гувоҳи бўламиз: Колхоз раҳбарлари лойиҳаларнинг қандайлигини суриштирмай бир қанча уйлар қурдиришади-ю лекин улар битгандан кейин кимни кўчириб киритишни билолмай қолишади. Чунки деҳқон бундай уйда туришни хоҳламайди. Ибтидоий бўлса ҳам ўзи қуриб олишни афзал кўради. Шундагина колхоз раҳбарлари уй қурдирганда қадимдан таркиб топган анъаналарга, турмуш урф-одатларига эътибор бермаганларини сезишади. Бунда, албатта қишлоқ қурувчиларининг ҳам айби бор. Улар иш ҳажминигина ўйламасдан, пойдеворга ғишт қўймасдан олдин шундай уйда деҳқон яшай оладими, деб ўйлаб кўришлари керак. Колхоз раҳбарларига лойиҳани кўрсатишлари, тушунтиришлари, маслаҳатлашишлари, лозим бўлса айрим ўзгартиришлар киритишлари зарур. Қишлоқ қурувчилари уйлар қуриш учун жойларда битта ёки иккита типовой лойиҳани дастур қилиб олишган. Бизнингча, энг аввало улар деҳқонларнинг талабларини лойиҳачиларга етказишлари, янги-янги лойиҳаларни талаб қилишлари лозим.

Қишлоқда уй қуришдан олдин унда яшайдиган одамни ўйлаш керак. «Деҳқон уйи қандай бўлсин?» мақоласи авторлари шу масалани муҳокамага қўйганлар. Биз нима демоқчимиз? Айтмоқчимизки, қишлоқ қурилиши учун мўлжалланган ҳозирги лойиҳалардаги энг катта камчиликни аниқлаб олишимиз керак. Бунинг учун шу лойиҳалар бўйича қурилган уйларнинг нимаси деҳқонга ёқмаётганини ўрганиш лозим. Шундан кейингина қишлоқда уй-жой қуриш учун янги типовой лойиҳа яратишга киришиш керак.

Хўш, ҳозирги уйларнинг нимаси деҳқонга ёқмаяпти, дерсиз. Масалан, унда даҳлиз ва айвон, болохона ва токчаларнинг йўқлиги, хоналарнинг пастлиги, кичиклиги, уйнинг ёзда салқин, қишда иссиқ бўлмаслиги ёқмаяпти.

Бир сўз билан айтганда қадимдан таркиб топиб келаётган уй солиш меросимизга ижодий ёндашилмаяпти. Баъзи ҳамкасбларимиз мерос деганда эскиликни тушунишади. Аслида эса ота-боболаримиз уй солишда иқлим талабларига кўпроқ эътибор беришган. Уйларни ёзи иссиқ, қиши совуқ шароитимизга мослаб қуришган.

Бизнингча, ҳозирги уйларнинг ташқи кўриниши замонавий бўлса-да, ичкариси замонавий бўлиш билан бирга аҳолининг анъаналарига, турмуш талабларига ҳам жавоб берадиган бўлгани маъқул. Баъзилар бу қимматга тушиб кетади, дейишар. Майли сал қиммат бўлса, ҳеч нарса қилмайди. Энг муҳими янги уй қулай, унда яхши яшаш мумкин бўлсин.

Меросимизга ижодий ёндошиш, қишлоқ қурилишида иш ҳажмини баъзилар ўйлагандек жуда кўпайтириб юбормайди. Масалан, уйнинг деворига тақаб ёғочдан шкаф-токча қуриб бериш қийин иш эмас. Шунингдек, бизнингча қишлоқ уйлари ҳар киши ҳисобига 9 квадрат метрдан эмас, 12 квадрат метрдан қурилгани, уйларнинг баландлиги (полдан шипгача) 3 метрдан паст бўлмагани маъқул. Шундай қилса бўлади. Энди уйни ёзда салқин қилиш, яхши шамоллатишнинг қандай иложи бор дерсиз. Бунда ҳам меросимизга мурожаат қилсак, бўлади. Масалан, Хоразмда ер зах бўлгани учун уйни анча кўтариб қуришади. Полда эса очиб-ёпиш мумкин бўлган туйнук қолдиришади. Уйни супуриб тозалаган вақтда деразалари билан бир вақтда шу туйнук ҳам очиб қўйилса пастдан муздек ҳаво чиқа бошлайди. Уй бир пастда шамоллатилиб, салқин бўлиб қолади. Балки бу усул эндиликда қўл келиб қолар. Ҳар ҳолда типовой лойиҳаларни кўпайтириш керак. Бунинг учун эса «Госстрой» ва республика Қишлоқ қурилиши министрлиги энг яхши лойиҳаларга конкурс эълон қилгани маъқул. Бу кўплаб яхши лойиҳаларнинг яратилишига имкон беради.

Нуриддин ЦАЦИЕВ,
«Узгипросельстрой» ... тути Фарғона ... архитектори.

Халқаро ҳаёт

ҚИЗИҚ ХАБАРЛАР

КУРАДАГИ ТИМСОҲ

Биз Кура ёқасидан кетаётган эдик. Лойқа сув Каспийга ошиқади. Лекин бир жойда тимсоҳни кўриб, жуда ҳайратландик. У бизга кўзларини тикиб, қимирламай ётарди.

Курада тимсоҳ бор экан деб ҳайрон бўларсиз. Ҳа, шундай. Лекин у ёғочдан ишланган тимсоҳ экан. Кейин билсак, сув дарахтни қўпориб уни қирғоқдан-қирғоққа оқизган, илдизларини синдириб, сип-силлиқ қилиб қўйган. Шундай қилиб, тимсоҳнинг боши ҳосил бўлган, кўзларининг ўрнида шохларнинг синган жойи. Улар худди қора, ўткир кўзга ўхшайди. Кўрсангиз худди тимсоҳ ётибди дейсиз.

А. ГЛАЗКОВ.

ЖОНЛИ БЕЗАКЛАР

Мексиканинг кўп қизлари тўнғич ўрнига нафис занжирларга тирик қўнғизларни тақиб юрадилар.

ҲАЛОЛ СУДЬЯ

Шу қишда Ғарбий Европада қаттиқ ёмғир ва шамол бўлиб, шаҳар кўчалари ва спорт майдончаларини сувга бостириб юборди. Футбол майдони сув остида қолганлигини ўз кўзи билан кўриб, ишонмоқчи бўлган судья қайиққа ўтирди-да, қўлида соябон тутиб, Голландиядаги стадионлардан бирини айланиб чиқди. Шундан кейингина у стадионда футбол ўйнаб бўлмаслигига ишонч ҳосил қилди.

БИР СОАТЛИК АМАЛ

Эван Петерсен ниятига етди. Уни Даниядаги Оддер деган жойнинг ёнғиндан муҳофаза қилиш бошлиғи этиб тайинлашди. Бу хабардан хурсанд бўлиб, энди уйига келиб эдики, тревога сигнали эшитилди. «Бўлмаган гап, — деб ўйлади Петерсен, — Янги бошлиқни калака қилишмоқчи».

Кечқурун эшитса, янги тайинланган ишхонаси бутунлай куйиб кетибди.

ПОЛВОН ХОТИН

Испанияда яшовчи 29 ёшли Анжела Вила Гарцол ўз мамлакатининг энг кучли аёли саналади. У йўғон темир симни бир пастда эгиб ташлайди, бир қўли билан эса мотороллерни тўхтатиб қўя олади.

ЭНАГА

Дрезден ҳайвонот боғида мана бундай манзарани кўриш мумкин. Қушча тумшуғида чувалчанг кўтариб, ҳовуз олдига қўнади. Шу пайт балиқ дарҳол қирғоқ олдига сузиб келиб, оғзини очади. Қушча эса чувалчангни унинг оғзига солади. Олимлар бу ғамхўрлик сабабини ҳалигача билишолмаяпти. Афтидан балиқнинг очиқ оғзи қушга унинг доим оч болаларини эслатиб турса керак.

ТЕЛЕФОНДА ШЕЪРХОНЛИК

Венанинг ҳар бир аҳолиси телефон орқали ўзининг севикли шоирларининг шеърларини эшитиши мумкин. Бунинг учун у «17—80» номерли телефонга қўнғироқ қилса бас. Шаҳар алоқа хизмати 1965 йилнинг 1 ноябридан бошлаб телефон орқали Австрия ёзувчиларининг шеърларини эшиттирмоқда. Бу шеърлар магнит плёнкасига ёзиб олинган бўлиб, 3 минут давомида эшиттирилади.

(«ОГОНЕК» журналининг 1966 йил 6-сони).

КПСС МК ПЛЕНУМИ ТЎҒРИСИДА ЧЕТ ЭЛ МАТБУОТИ

БОЛГАРИЯ

СОФИЯ, 20 февраль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисидаги хабарларни ва СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди директивалари лойиҳасининг батафсил баёнини газеталар энг кўзга кўринарли ўринларда босиб чиқармоқдалар.

«Работническо дело» газетаси янги беш йилликда саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг янада юксалиши, миллий даромад ва аҳолининг реал даромадлари ўсишини таъкидлаб қуйидагиларни ёзади: директивалар лойиҳаси коммунизм қурилишида янги муҳим даврни белгилаб беради. Беш йиллик планнинг бажарилиши жуда катта халқаро аҳамиятга эга бўлади. СССР иқтисодий қудратининг юксала бориши социализм ғояларининг жозиба кучини янада оширади, жаҳон миқёсида синфий кучларнинг социализм фойдасига ўзгариши, ҳозирги замон революцион кучларининг ўсиши, улар бирлигининг мустаҳкамланишига ёрдам беради.

СССРнинг иқтисодий муваффақиятлари, жаҳонда биринчи социализм мамлакати қудратининг янада мустаҳкамланиши — тинчлик ишига қўшилган бебаҳо ҳисса бўлади, деб ёзади «Земеделско знаме» газетаси. КПСС мамлакатни Ленин йўлидан коммунизмнинг янги ғалабалари сари бошлаб бормоқда.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ

ПРАГА, 20 февраль. (ТАСС). Бугун Чехословакиядаги марказий газеталар СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган янги беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди директивалари лойиҳасини батафсил баён қилиб бермоқда. Матбуот янги совет беш йиллик плани СССР экономикасини ва маданиятини ҳар томонлама ривожлантиришни кўзда тутганлигини таъкидламоқда.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўлларини муҳокама қилиш, деб ёзади «Руде право» газетаси, КПСС XXIII съездига қурилаётган тайёргарликнинг муҳим мазмуни бўлади. Янги беш йиллик план Совет Иттифоқини ривожлантириш ва коммунистик жамият моддий-техника базасини қуриш перспектив планининг таркибий қисми бўлиб, бунинг негизлари КПСС Программасида таърифлаб берилган. СССР саноатини қайта қуриш ва шошилмасдан, изчиллик билан амалга оширилиши лозим бўлган янги иқтисодий ислоҳот эълон қилинганлиги янги совет беш йиллигини тайёрлашнинг таркибий қисми бўлди.

Совет Иттифоқининг социалистик мамлакатлар билан иқтисодий алоқаларини янада ривожлантириш ва халқаро социалистик меҳнат тақсимотининг афзалликларидан фойдаланиш янги беш йилликнинг асосий вазифаларидан бири эканлигини «Руде право» газетаси ва бошқа газеталар уқтириб кўрсатмоқда.

ГДР

БЕРЛИН, 20 февраль. (ТАСС). «Совет Иттифоқи коммунизм қурилишининг тарихий вазифаларини ҳал қилмоқда» — «Нойес дойчланд» газетаси КПСС Марказий Комитетининг кеча бўлиб ўтган Пленуми тўғрисидаги батафсил хабарни ана шундай йирик сарлавҳа остида бугун босиб чиқарди. Газета СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди директивалари лойиҳасининг асосий кўрсаткичларини алоҳида йирик ҳарфлар билан бўрттириб берди.

«Нойес дойчланд» газетаси қуйидагиларни ёзади: «СССР халқ хўжалигини ривожлантириш янги беш йиллик планининг бажарилиши катта халқаро аҳамиятга эга бўлади ва барча революцион кучларнинг мустаҳкамланишини таъминлайди».

ФИНЛЯНДИЯ

ХЕЛЬСИНКИ, 20 февраль. (ТАСС). Бугун Финляндия матбуоти КПСС Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисидаги ҳамда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966-1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг Пленумда маъқулланган директивалари лойиҳаси тўғрисидаги хабарларни босиб чиқарди.

«Кансан vутисет» газетаси ўз мухбирининг Москвадан юборган хабарида беш йиллик планнинг асосий вазифаларини бўрттириб кўрсатмоқда. «Халқнинг турмуш даражасини кўтариш, — деб ёзади газета, — янги беш йиллик планнинг асосий мақсадидир».

«Бутун саноатда техника тараққиётини тезлаштиришга ёрдам берадиган саноат тармоқларига биринчи галда асосий эътибор берилмоқда», — деб ёзади «Кансан уутисет» газетаси.

«Беш йиллик план лойиҳаси билан дастлабки танишиб чиқиш, — деб ёзади газета, — бу план реал негизга асосланганлигини ва хўжалик имкониятларини ҳисобга олиб тузилганлигини кўрсатиб турибди. Бинобарин, бу план капиталистик дунёнинг иқтисодий системаси билан мусобақалашмоқ учун тағин ҳам мустаҳкам негиз яратиб беради».

ИТАЛИЯ

РИМ, 21 февраль. (ТАСС). Италия матбуоти СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди директиваларининг КПСС Марказий Комитети Пленумида маъқулланган лойиҳасини шарҳламоқда.

«Унита» газетаси Москвадаги ўз мухбири Панкалдининг шу тўғридаги хабарини босиб чиқарди. Бу хабарда директиваларнинг асосий моддалари баён қилинади, бу директиваларнинг реалистик ва новаторлик характери таъкидланади.

«Коррьере делла сера» газетаси, ўтган йил сентябрда қабул қилинган ислоҳотларни амалга ошириш директиваларда кўрсатиб ўтилди, деб ёзади. Газета директиваларни шарҳлаб қуйидаги хулосага келади: «Планлаштириш яхшиланади. Корхоналарга катта мустақиллик берилади, иқтисодий рағбатлантириш жорий қилинади». Газета автомобиллар, телевизорлар, холодильниклар ишлаб чиқаришга тааллуқли директиваларга эътиборни жалб қилиб. бундай хулосага келади: бу нарса халқнинг турмуш даражаси ошиб бораётганлигидан далолат беради. Турмуш даражаси эса иш ҳақи камида 20 процент оширилиши туфайли кўтарилиши мумкин.

Навбатдаги почта келди...

А. Холиқов чизган расм.

ИККИ ЯРИМ МИНГ МЕТРГА ЧЎКИШ

ПАРИЖ. ТАСС мухбири Ю. Лопатин хабар беради:

СССР Фанлар Академияси ер физикаси институтининг бўлим мудири, физика-математика фанлари доктори В. А. Троицкаянинг ҳамкасблари бўлган француз олимлари уни «жаҳонда энг моҳир ғаввос аёл» деб улуғламоқдалар. Дарҳақиқат, совет физиги батискафда икки ярим минг метр чуқурликка тушган жаҳонда бирдан-бир аёлдир. Бу воқеа яқинда Франциядаги Тулон портидан сал нарироқда, Ўрта Денгизда содир бўлди.

СССР Фанлар Академиясининг делегациясига бошлиқ бўлиб Францияга келган В. А. Троицкаяни француз мутахассислари «Архимед» батискафида сувга чўкишга таклиф қилдилар.

Мен бунга хурсандчилик билан рози бўлдим албатта, деди у ТАСС мухбирига. Бунга хурсанд бўлмаслик мумкинми, ахир. «Архимед» сингари ажойиб машинада денгиз тубига тушиш кимга қизиқарли эмас. Мен шу машина ҳақида кўпгина яхши гапларни эшитганман. Бундан ташқари, денгиз тубига тушишим ернинг магнит майдонини ўлчаш соҳасидаги ишларни француз ҳамкасбларимиз билан янги шароитда давом эттириш имконини берди.

В. А. Троицкая билан унинг йўлдошлари — батискафни бошқарувчи капитан Фробервиль ва француз геофизиги Эдуар Сельзер кечқурун ҳамроҳ кемада йўлга чиқдилар. Кема узунлиги йигирма метрча келадиган салобатли машина — батискафни шатакка олган эди. Чуқурроқ жойга етиб олиш учун тун бўйи очиқ денгиз томон сузиб бордилар. Эрталабга яқин шамол кучайиб, кема тўлқинлар устида тебрана бошлади. Шундай шароитда эрталаб батискафга ўтиб олиш акробатларнинг машқига ўхшаш бир иш бўлди.

«Архимед» сувга тез чўка бошлагач, тўлқиннинг зарби билинмай, осойишталик бошланди. Денгиз тубига яқинлашган сайин иллюминаторларни бамисоли қопқора сиёҳдек қоронғулик чулғаб олди. Фақат прожекторларнинг нури одамнинг бир неча метр наридаги сув ости дунёси сирларини кўриб туришига имкон берди.

Сувга чўкиш жами бўлиб саккиз соат давом этди, дейди В. А. Троицкая: «Архимед» 5 соат сув тубида турган бўлса, 3 соат сувга тушиш ва ундан чиқишга кетди. Биз денгиздаги магнит майдонини ва электр токларни ўлчадик. Бу эса, умумий геофизика нуқтаи назаридан ҳам, шунингдек денгиз тубидаги фойдали қазилмаларни қидириб топишнинг амалий методини ривожлантириш учун ҳам аҳамиятлидир. Айни бир маҳалда вақтимиз етганича, сув остидаги манзарани, денгиз тубидаги ажойиб ҳаёт формаларини завқ билан томоша қилдик.

Ф. К. КАМОЛОВ

Йирик тилшунос, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти ҳозирги замон ўзбек тили секторининг мудири, филология фанлари кандидати, КПСС аъзоси Фахри Камолович Камолов узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг шу йил 20 февралда вафот этди. Ф. К. Камоловнинг номи фақат Ўзбекистондагина эмас, балки республикамиздан ташқарида ҳам кўпчиликка яхши таниш. У 30 йилдан ортиқ муддат давомида Тил ва адабиёт институтида хизмат қилди. Фахри Камолович ўзбек тилшунослигини ривожлантириш ва тилшуносларни етиштириш соҳасида жонбозлик кўрсатди. Ҳозирги замон ўзбек тилининг илмий грамматикасини яратиш, янги ўзбек графикасини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, ўзбек орфографиясининг илмий асосларини ўрганишда унинг фаолияти айниқса самарали бўлди.

Улуғ Ватан уруши йилларида Ф. К. Камолов жанг майдонларидагилар сафида бўлди. У ўзбек тилидаги фронт газеталаридан бирига муҳаррирлик қилди ва жанговар сўз билан мард йигитларимизни янги зафарларга рағбатлантирди.

Ватан урушидан сўнг Фахри Камолович яна ўзбек тилшунослигини ривожлантириш соҳасида жонбозлик кўрсатишни давом эттирди. Унинг бевосита иштироки ва раҳбарлигида «Ҳозирги замон ўзбек тили», «Ўзбек тили грамматикасининг асослари», «Ўзбек тилининг орфографияси қоидалари» ва бошқа кўплаб йирик илмий асарлар яратилди. Бу давр ичида ўнлаб фан кандидатлари етиштирди ва жуда кўп юқори малакали филолог олимларнинг ишига яқиндан ёрдам кўрсатди.

Йирик олим, моҳир ташкилотчи ва содиқ дўст бўлган Фахри Камолович Камоловнинг ёрқин хотираси қалбимизда доимо сақланади.

БИР ГУРУҲ ЎРТОҚЛАРИ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Енгил куйлар ва қўшиқлар. 9.30 — Ўзбек кинофильмларидан куйлар. 9.45 — Халқаро темада (тож.). 10.10 — Молдаван куйлари. 10.30 — СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 11.25 — Концерт. 12.15 — Спорт эшиттириши. 12.30 — Концерт. 13.40 — Рус халқ чолғу оркестри. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун. 16.15 — «Октябрь тенгдошлари» (музикали эшиттириш). 18.10 — Совет композиторлари қўшиқлари. 18.30 — Консерватория педагоглари концерти. 19.20 — Қорақалпоқ куйлари. 20.00 — Ўзбекистон қурилишларида (рус.). 20.45 — «Дин ваъда қилади, медицина даволайди». 22.00 — Дунё воқеалари. 22.10 — Космос ҳақида қўшиқлар. 22.40 — Шоирлар Ильични шарафлайдилар (рус.). 23.20 — Совет Армияси жангчилари талабига мувофиқ концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Бургут болалари** (мактаб ўқувчилари учун). 18.35 — **Телевизион янгиликлар**, 18.50 — **Коммунал хизматлар**, 19.10 — **Ёш ижрочилар концерти**, 19.50 — **Туғилган жойи — Магдебург** (телефильм). 20.10 — **Олим бўлсанг — олам сеники** («Ёшлик» студияси).

Рус тилида: 21.10 — **Телевизион янгиликлар**, 21.25 — **Бизнинг интервью**, 21.35 — **Реклама ва эълонлар**, 21.40 — **Турналар учади** (бадиий фильм). фильмдан сўнг — **Эртаги кун программаси.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.05 — **Қуён қиссаси** (болалар учун қўғирчоқ фильм). 18.20 — **Сеҳрли ойна** (телефильм). 19.10 — **Тошкент янгиликлари**. 19.20 — **Қўшиқ — солдат ҳамроҳи** (фильм-концерт). 20.20 — **Мартирос Сарьян** (ҳужжатли фильм).

Ўзбек тилида: 21.20 — **Шоиримиз — тежамлилик** (телеочерк). 21.40 — **Тошкент янгиликлари**, 21.50 — **Зангори мундирли спортчилар**, 22.05 — **Дарёлар келажакка оқади** (телефильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/II да **Травиата.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/II да **Қотил**, 23/II да **Қутлуғ қон.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/II да **Нурхон.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Анатолий Фурманов гастроллари** (иллюзион аттракцион). РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Владимир Довейко** раҳбарлигида акробатлар группаси ва бошқа номерлар. Кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

АКАДЕМИК И. П. ПАВЛОВ НОМЛИ
САМАРҚАНД ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларда ишлаш учун
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра мудирлари: КПСС тарихи (сиёсий иқтисод билан), фалсафа (илмий коммунизм билан) — фан докторлари ёки кандидатлари, жисмоний тарбия кафедраси бўйича — доцент, фанлар кандидати, старший ўқитувчи;

неорганик химия курси бўйича (доцент);

чет тиллар (инглиз тили) кафедрасининг старший ўқитувчиси;

ўқитувчилар: КПСС тарихи, фалсафа, жисмоний тарбия, рус тили (2 ўрин), латин тили, физика кафедраларига.

Ариза қабул қилиш муддати — 4/III гача.

Адрес: Самарқанд шаҳар, Артем кўчаси, 23-уй.

Хотин-қизларни, қариндош, дўст ва танишларингизни
ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ — 8 МАРТ БИЛАН ТАБРИКЛАШ УЧУН

махсус почта открикталари ва конвертларидан фойдаланинг. Табрик телеграммаларини барвақт беринг.

АЛОҚА БУЛИМЛАРИДА
табрик телеграммалари
ВА ФОТОТЕЛЕГРАММАЛАР
25 февралдан 28 февралгача имтиёзли тариф юзасидан
(50 процент миқдорида арзон ҳақ билан)
ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Етказиш куни кўрсатилган табрик телеграммалари фақат 4 мартгача қабул қилинади, чунки байрам олди кунларида телеграфнинг иши кўпайганлиги сабабли, 4 мартдан кейин берилган табрик телеграммаларининг ўз вақтида етказиб берилиши таъминланмайди.

Табрик хатлари, открикталари ва совғали посилкаларни авиапочта орқали юбориш яхшироқ, аммо бу ҳолда ҳам, сўнгги байрам олди кунларига қолдирмаслик керак.

Табрик телеграммалари, хат открикта ва совғали посилкалар ўз вақтида юборилса, алоқа ходимлари ҳам уларни ўз вақтида етказиб берадилар.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1966 йил 3 март кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институтининг илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, катта конференц-зал фойеси).

Е. Дауенов — филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Ҳозирги замон қорақалпоқ тилида феъл сўз бирикмалари ва уларнинг ясалиши» деган темада.

Диссертация билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

1966 йил 3 март кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети механика-математика факультетининг илмий совети мажлисида (Карл Маркс кўчаси, 35-уй, 163-аудитория)

А. С. Файнлейб — физика-математика фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Баъзи интеграл тенгламаларнинг мультипликатив функциялар йиғиндиси асимптотикасини текширишга татбиқи» деган темада.

1966 йил 3 март кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети ҳузуридаги биология фанлари юзасидан илмий даражалар бериш бўйича бирлашган илмий совет мажлисида (Карл Маркс кўчаси, 35-уй, 133-аудитория) биология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Е. Л. Кульков: «Тезлик билан куч сарф қилганда мускулларда бўладиган физиологик ва биохимик ўзгаришлар ҳақида» деган темада.

М. Абдуллаев: «Омон-Қўтон ўрмон дачасининг жигарранг тупроғи» деган темада.

Диссертациялар билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

«СОЮЗГИПРОЛЕСХОЗ» ЎРТА ОСИЁ ЭКСПЕДИЦИЯСИГА ТУПРОҚШУНОСЛАР
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Кафанов кўчаси, 54-уй. Телефон 3-26-40.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети партия ва касаба союз ташкилотлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Н. М. Матчоновга унинг укаси

Шомурод Матчоновнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Бухоро область партия комитети ва область ижроия комитети Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Н. М. Матчоновга унинг укаси

Шомурод Матчоновнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиуми, Ижтимоий фанлар бўлими, А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институти институтнинг ҳозирги замон ўзбек тили сектори мудири, филология фанлари кандидати

Фахри Камолович КАМОЛОВНИНГ

оғир ва узоқ касалликдан сўнг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қиладилар.

Ёш ёзувчи Саида АЗИМОВА Эрон ҳаётига доир бир неча ҳикоялар авторидир. Қуйида сиз унинг янги ҳикояларидан бирини ўқийсиз.

СЕВГИМИЗ ХИЁБОНИ

Ўшандан бери орадан анча йиллар ўтди. Мен эса бу даҳшатли кундан буён ҳали ҳам ўзимга келолмайман. Унинг йўқлигига ҳамон кўника олмайман. Мен учун энди Зулфиқор йўқ. Унинг ўрнини эса ҳеч ким боса олмайди.

Баъзи бемаънилар бири бўлмаса ўрнига бошқаси-да, деб айтишади. Бу номаъқул гап! Зулфи энди фақат юрагимдагина яшайди, холос. Бошқа иложим қанча!

...Ҳозир менга жуда қийин. Шунинг учун ҳам қийинки, бир вақтлар у билан учрашиб юрган хиёбондан кетяпман. Бу кўчанинг доимий уйқу оғушидаги йўлкаларидан соатлаб санқирдик. Эрта баҳор нафасига мафтун бўлган ҳолда, ана шу кўчанинг муюлишидаги фонтандан отилиб чиқаётган зилол сув ёнида бошқа ҳеч нарсани хаёлга келтирмасдан узоқ-узоқ туриб қолардик. Бу ер бизга соф ҳаво, шабадага бойдек кўринарди ва наргис гулларининг ҳиди ҳеч қачон бунчалар анқимагандай туюларди. Бу ер бизга бир қадар ташвишли ва чиройли кўринарди. Шунинг учун биз бу кўчани севгимиз хиёбони дея атай бошладик.

Кеч кирди. Ҳамон мен у ерда гандираклаб юрибман. Кўзларим олдида яна ўша қўрқинчли тун гавдалана бошлади. Бу тун — бизни бир-биримиздан умрбод ажратиб юборган қаҳратон қиш туни эди...

Ўша туни Зулфиқор мени ташлаб кетмоқда эди. Уни эрталабоқ касалхонадан чиқаришган. Зулфи ўзини энди анчагина яхши ҳис қилар ва ҳатто уй ичида бемалол юра оларди...

— Хайрлашиб, ажралишганимизда бўларди! — деди Зулфи. Мен киприкларимни ерга қададим. Бу сўзларни айтган кимсанинг кўзларига қараб туриш жуда оғир эди. Менга ва қалбимга шунчалар қаттиқ тикилиб турган ўша кўз қарашлар мангу хотирамда қолади! Бундай қарашлардан кўзларингни олиб қочмасдан иложинг қанча. Менга унчалар катта бўлмаган айб қўяётган бу кишига жавоб қайтаришим ниҳоятда оғир эди. Лекин унга қарашим ҳам, жавоб қилишим ҳам керак. Бу киши менинг севгилим эди. Мен уни севардим.

Ўртага сукунат тушди. Лекин у кучли момақалдироқ олдидаги жимликка ўхшарди.

— Хайрлашиш пайтида ҳам менга ҳеч нарса демайсанми?

Юракларим увишгандай, бирданига қўрқинч пайдо бўлди. Мен унга нима ҳам дердим? Нима?! Кўзларимни ердан олиб унга термулдим. Юрагимдаги симиллаб оғриш мени қийнарди. Мен эса ёлғизлик даҳшатларини ҳис қилмоқда эдим. Ўша мум тишлаб, индамай ўтиришларим учун шу пайтгача ўзимни-ўзим сира кечиргим келмайди.

— Энди мен онамнинг олдига кетяпман. Ишимга ҳам чиқа оламан... дерди у. Сенинг боришингни хоҳламайман! Эшитяпсанми?! Қани энди бормайман деб сўз бергин-чи! Сендан илтимос қиламан! Беморлик ҳолатларим сени янэ безор қилмасин дейман! Сенчи... Биласанми, сен уйга ҳам келмай қўйдинг. Энди сени ўзим билан биргасан дейиш йўқда турсин, ҳатто яқингинамдасан деб ҳам ҳис қилмоқчи эмасман. Касалхонага мени кўргани ойлаб келмаганлигингни айтаётганим йўқ, сенга.

— Ахир менинг...

— «Командировкада эдим, журналистларнинг иши мана шунақа демоқчимисан?!» Биламан. Мендай бемор сенинг жонингга тегиб кетган.

Унинг оппоқ-оқариб, ориқлаб кетган чиройли юзлари ва ҳамиша пириллаб турган лаблари мени ҳайратлантирарди. Бутун ақлимни ишлатиб қандайдир бир йўл топмоқчи бўламан. Зулфининг ҳозироқ кетиб қолишини билиб турибман. У беш йиллик биргаликда кечирган ҳаётимиз даврида уни ҳамиша севганлигимни мутлақо билмасдан кетса-я! Нима бўлса-да мен уни севардим! Даволаб бўлмайдиган бемор бўлса ҳам майли! Ҳозир ҳам уни севаман! Мен унинг кетишини истамайман. Ахир мени ташлаб кетяпти ку. Мени қўмсамасмикан.

— Менчи...

— Йўқ! Йўқ! Жим! Бирор оғиз сўз айта кўрма! Авваллари бир оз бўлса ҳам мени севарсан деб ўйлардим. Янглишган эканман. Сен мени лақиллатиб юрган экансан. Сенга ўхшаган аёллар ҳеч қачон севишмаган! Севмайди ҳам! — У ғазабланди, юзларидаги титроқ кучаярди.

— Зулфи!...

— Мен бугун сен билан охирги марта сўзлашяпман. Сени эса бошқа кўрмасман... Сенга бўлган ҳурматларим ҳақи, менинг илтимосимни қондирсанг, — дея ҳовридан туша бошлади. Мана шу... Шу кўчада... Қолсанг... Қачонлардир у бизларники эди-ку!

Мен бўлсам ўзимнинг кучсизлигимни сезардим, юрагим эса бу фожиали кучсизликка қаршилик билдирарди. Худди мана шунақанги пайтларда ақл-идрокинг ҳам ишлаб қолади. У қаерга кетяпти? Нимага? Ахир, ҳозир у ғазабланиб менга ўшқирди-ку. У менинг қандай аҳволдалигимни билмайди-ку!

Ярим соатдан кейин унинг укаси келади. Зулфини аэропортга олиб кетади. Ярим соат! Жуда кам! Унга ҳали ҳам анчагина гапириб қолишим мумкин. Ишонтирса бўлади. Уни ялиниб-ёлвориб бу йўлдан қайтариш қўлимдан келмайди. Мен кўкрагимни чангаллаган ҳолда уйнинг у бошидан бу бошига юриб турибман. Ич-ичимдан титроқ тураётганини сезяпман. Ана шундай хавотирли дақиқаларда аламимни енгиллатмоқ учун йиғлаб юборгим келарди, лекин сира йиғлай олмасдим. Қаттиқ изтироб чекаётган пайтларда йиғи ҳам келмас экан.

Кутилмаганда миямга бир фикр келиб қолди. Бироқ фурсат ўтган эди. Шундай бўлса ҳам мен унинг ёнига келдим-да, кўкрагига бошимни қўйдим.

— Ҳаммаси ўзингга маълумки, — дея пичирладим, — бекордан-бекорга айблаётибсан мени... У мени итариб юборди. Бу аламлардан фарёд кўтаргим, бошимни дуч келган нарсага ургим келарди.

Қўнғироқ қаттиқ чалинди. Уни олиб кетишга келишди. Зулфи менга ҳатто қайрилиб ҳам қарамади. Уйдан аста-секин юриб чиқиб кетди. Орадан бир минут ўтар-ўтмас бино ёнидан қўзғолган машинанинг овозини эшитиб қолдим. Уни олиб кетишди. Наҳотки бир умрга бўлса-я?! Билмадим у энди ҳеч қайтиб келмасмикан? Унинг қайтиб келишини истардим. Бу ёққа... Бизнинг кўчамизга — севги хиёбонига келармикан? Лекин у қайтмади. Ажралишиб кетганимиздан кейин орадан бир ой ўтгач, у юрак ракидан вафот этганлиги сабабли ҳам қайтиб келмади.

Ҳамон мен ўша кўчамизда — севгимиз хиёбонида кезиб юрибман. У билан қачонлардир яшаган уйимиз ёнига бир неча бор келиб кетаман. Чуқур хўрсинаман. Аммо энди иложи қанча!

Ана шуларнинг ҳаммасини била туриб, уни эслайман, уни сира унута олмайман.

Русчадан **Т. УНАБОЕВ.** таржимаси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26. Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 27221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш. халқаро ҳаёт — 31226. Коммунистик тарбия — 31455. Саноат, капитал қурилиши ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

№ Г. — 44. || Индекс 64543. || Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. || Р—00141.